

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Vasárnap, 1935. október 27.
240. szám

A nemzetközi lelkiismeret

A „nemzetközi lelkiismeret“ kifejezését Herriot használta legutóbb a francia radikális-párt pénteki országos értekezletén. A francia politikának ez a temperamentumos vezető-egyénisége olyan szellemet idézett az olasz-angol-francia-abesszin kérdések taglalása kapcsán, amelyet egykor tizenkét rövidke pontba foglalva küldött Európába Woodrow Wilson amerikai professor: hátha kiépíti belőle a világháboruba-roskadt Óvilág a világbéke gyakorlati törvénykönyvét, az egyetemes emberi önrendelkezési jognak második hitvallássá nemesített Códex-ét. Wilson এখন azonban, tudjuk, tévedett. A tizenkét pontból lett huszonhat terjedelmes cikkely, a világbéke gondolatából nemzetközi szövetségi propaganda, a Béke-Códexből a „Szövetséges és Társult Hatalmak“ Egyezség-, vagy Alapokmánya. Okmány lett belőle, melyet okmány-szerűleg kezelhetnek hitvallás helyett és akkor módosíthatják, amikor a népszövetségi vezérhatalmak érdekei kívánják. Japán, majd Németország kilépése után akuttá vált az Alapokmány benső válsága, melyet a Népszövetség válságaként regisztrált a nemzetközi közvélemény. Most pedig, hogy az olasz-angol-francia-abesszin válságot követőleg gyakorlatilag is fiaskó fenyegeti az Alapokmány 16-ik, úgynevezett szankciós szakaszának végrehajthatóságát, mert az egyes államok gazdasági érdekei nem hajlandók az idézett cikkely rendelkezései után igazodni, — most nyíltan is szó került a népszövetségi alapszerződés szövegének módosításáról, mint olyan szükséges-ségről, amelyet a szövetséges államok vezető-nagyhatalmai diktálnak.

A módosításra jogot ad az Alapokmány 26., utolsó cikke, ha azt a népszövetségi Tanács egyhangú, a közgyűlés többségének szavazatával kimondják. Az sem titok, hogy 1926-ban már keresztül ment egy módosítás az okmány szövegére, amidőn éppen a Tanács taglétszámát az eredeti négyről fokozatosan tízre emelték. A Herriot által idézett nemzetközi lelkiismeret megnyugodott, hiszen akkor Németország részére teremtettek lehetőséget arra, hogy tagja lehessen a Szövetségnek, melyből kezdetben kihagyták. Most azonban arról van szó, hogy a szövetségi jogegyenlőség elvein eszközölnének megszorításokat a kisállamok hátrányára, a nagyhatalmak előnyére s ha a népszövetségi Alapokmányt a nemzetközi lelkiismeret közjogi okmányának tekintjük, úgy nem történik más, minthogy azt a nemzetközi lelkiismeret készülnek módosítani, amelyben még lappangott némi emlékezés a wilsoni, az eredeti önrendelkezési és jogegyenlőségi koncepciókra, melyeket a nagy- és kishatalmi megkülönböztetések és gazdasági érdekellentétek fölé emelt. A módosított nemzetközi lelkiismeret új törekvése hatalmi egyensúly diktandója felé kanyarodik a Népszövetség keretei között és ennek a törekvésnek egyetlen akadálya van csupán: az Alapokmány, amelynek szövege ma már számos kényelmetlen akadályt tartalmaz az új

Anglia merevsége miatt

Súlyos akadályokba ütközik az olasz-abesszin béke megvalósítása

Anglia visszautasította az olasz békeajánlatot — Nem halasztják el a megtorló intézkedések alkalmazását — Da Vinci olasz követ elutazott Addis-Abehába — Vérbe fulladt az abesszin offenzíva

A London és Róma között az olasz-abesszin viszállyal kapcsolatban folyó béketárgyalások a jelek szerint holtpontra jutottak. A francia külügyminisztériumhoz közelálló körökben tegnap este megállapították, hogy a nemzetközi helyzetben a pénteki nap folyamán lényeges, új mozzanat nem mutatkozott. Mértékadó körökben számolnak azzal, hogy a békítés és közvetítés munkája hosszú és fárasztós lesz. Hangoztatják hogy főként Anglia magatartására való tekintettel, igyekezni kell a tárgyalásokat minél előbb a genfi keretek közé visszatéríteni. Egyébként úgy Párisban, mint Rómában lehangozottságot okozott az a körülmény, hogy Anglia tulajdonképpen visszautasította az olasz békeajánlatot. Londonban a javaslat első pontjával egyetértének, a második pontot azonban, amelyet leplezett olasz uralom formájának tekintenek, visszautasítják.

Angol vélemény szerint Abessziniában egy új Mandzsúria keletkezne, ahol az idegen uralmat egy háb- király létezése leplezné. Ez a népszövetségi elvekkel összeegyeztethetetlen. Anglia továbbra is azon az állásponton van, hogy a békéért hajlandó áldozatokat is hozni, de a népszövetségi elvek győzelme nélkül a megegyezés lehetetlen. Mindezekkel szemben Párisban és Rómában megállapítják, hogy Mussolini újabb feltételei sokkal enyhébbek, mint 10 nappal ezelőtt voltak és abban reménykednek, hogy a Duce újabb engedelmével

hatalmi szövetségi-szellem szabad akciói számára.

A Népszövetség tényleges hatalmi erőviszonyainak kodifikálása, — amelynek szándéka most már felmerült — jelentené a genfi szövetség nemzetköziségén kívül a Népszövetség nemzetek-feletti jellegének pusztulását is. Az a nemzetközi szövetség, amely a maga pártatlanságában eszközévé válhat egy bizonyos nagyhatalmi politikának, nem gondolhat sokáig békés működésre. A nemzetközi lelkiismeret jogegyenlőséget követelő akaratának előbb-utóbb el kell buknia egy-egy konfliktuson, amely pillanatok alatt lángrobbanthatja és vérbefullaszthatja a világot. Ha a nagyhatalmakon múlt volna, már rég hajóágyuk dörögnének a Földközi-tengeren. Az Alapokmány utasításai adtak rá módot, hogy a kisállamok is kinyilatkoztassák akaratukat és vétőt emelhessenek a kétélű szankciók kétélű fegyverének alkalmazása ellen. Lehetnek ha-

mégis csak lehetővé teszik Laval béketörekvéseinek sikert.

A francia sajtó egyrésze megállapítja, hogy a diplomáciai tárgyalások holtpontra jutottak. A Journal megjegyzi, hogy

minél békülékenyebbnek mutatkozik Róma, annál nagyobb merevséget mutat London.

Az Excelsior szerint nagy lépést tennének a béke felé, ha november elején újabb javaslatokat terjesztenének az ötös-bizottság elé. Nem szabad lebecsülni az ellenáramlatok erejét, amelyek Londonban és Genfben máris megnyilvánulnak. Londoni hivatalos körökben egyelőre igen tartózkodóan nyilatkoznak a Róma és Páris között megindult békeltető tárgyalásokról. A Daily Telegraph szerint

nem fogják elhalasztani a megtorló intézkedések alkalmazását, mert a római békejavaslatok erre nem nyújtanak alapot.

Ha Laval másként ítéli meg a helyzetet — írja a lap — akkor haladéktalanul Genfbe fog utazni, hogy megfelelő intézkedéseket tegyen a Népszövetségnél.

A megtorlási politika elhatározása óta nem volt semmilyen megbízható hír eddig arról, hogy a szankciókkal szemben milyen álláspontot fog elfoglalni Németország. A Martin berlini tudósítója megbízható helyről úgy értesül, hogy

talmi érdekek, amelyek Olaszország hatalmi sulyát kívánják lokalizálni a világpolitikában és kitünő alkalomnak vélik az abesszin hádjáratot, ám nem használhatják fel eszközüket a Nemzetek Szövetségét anélkül, hogy magát az intézményt ne juttatnák benső erkölcsi válságba s az ezt követő romlásba. A nemzetközi lelkiismeret — melyet Herriot idézett — nem ott születik — sajnos — a genfi palotában. Ott virraszt inkább a kishatalmi házak és-fajusi-kunyhók tetői alatt, a dolgozó népek köznapi életében, a mindennapi gondok, örömeik és fájdalmak apró-cseprő eseményei között. Ez az igazi nemzetközi lelkiismeret távol dolgozik a nagypolitika üléstermeitől, idegen számára a nagyhatalmi politika taktikázgatója és célkitűzése: krisztusi elveket vall a genfi helyett, bizik önmagában és hisz saját sokszázmillió tömegeinek őszinte békevággyában, mely minden módosításon, taktikázgáson túl is egyszer diadalmaskodni fog. (J.)

Követelje okvetlenül vagy kérje mindenütt a természetes

Köve zabpehelyt

6036

Gyenge gyomor, bélzavarok, gyermekek és cukorbetegék számára könnyen emészthető és kellemes ízű étkezést biztosít

a német birodalmi kormány hétfőn fog dönteni a megtorlások kérdésében.

Valószínű, hogy a határozat ismét hangoztatni fogja Németország legszigorúbb semlegességét,

Olaszország lényegesen enyhítette békefeltételeit

Lavalet és Clark párisi angol nagykövét tegnap esti megbeszélése óta, ismét kissé bizakodóvá vált a hangulat. Londonból jelentés érkezett arról, hogy a Times megbízható forrásra hivatkozva, közli a legutolsó és lényegesen enyhített olasz feltételeket, amely a következő pontokból áll:

1. Olaszország kapjon fennhatóságot, akár népszövetségi megbízás, akár engedmény alakjában Abesszinia nem amhara lakossága és főképp a jelenlegi, az olasz gyarmatokkal szomszédos területek felett.

2. Ismerjük el, hogy Tigre tartomány törzsfői, papsága és népe behódolásukkal elfogadta az olasz uralmat.

3. Az olasz gyarmatok biztonságát az abesszin fegyvervezérek hatályos ellenőrzésével szavatolják.

gét, de utalni fog a döntés arra is, hogy a néhez gazdasági viszonyok következtében Németország nem hagyhatja el azokat a gazdasági természetű szerződéseket, amelyek Németország és más államok között fennállanak,

4. A Népszövetség vállaljon kötelezettséget aziránt, hogy a szűkebb értelemben vett Abessziniában megszüntetik a rabszolgaságot és az egyéb visszaéléseket.

5. Abesszinia megkaphatja Asabnak, a szabad kikötőnek használatát.

A lap megállapítja, hogy ezek a jelentékeny módosításai az eredeti olasz álláspontnak, mely csak az egész Abesszinia bekebelezésével elégedett volna meg.

Mussolini üzenete az olasz népnek

Rómából jelentik: A fascista forradalom 13-ik évfordulója alkalmából a Duce ma üzenetet küldött az olasz népnek:

— Egész Olaszország fekete ingesei! A Marcia Roma tizenharmadik évfordulója alkalmából az olasz nép egységesen tömörül a kormány körül és a történelemben példátlanul álló október 2-iki gyűlekezés óta állandóan készen áll minden eshetőségre. A fascista kormányzat tizenhárom éve nem mult el események nélkül és az olasz nép a tizennegyedik év elején meg fogja mutatni, hogy helyt tud állni elhatározásainak. Akik arra készülnek, hogy a leggyűlöletesebb igazságtalanságot

hajtják végre rajtuk, rájönnek majd arra, hogy az olasz nép mindenre képes. A gazdasági ostrommal való fenyegetéssel szemben, amelyet a történelem elképzelhetetlen büncselekménynek fog bélyegezni és amely csak arra jó, hogy fokozza a nemzetközi zűrzavart, minden olasz, aki méltó erre a névre, a legnagyobb elszántsággal szembe fog szállni. Az olaszok most legalább felismerik, kik a barátai és kik az ellenségek.

Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök péntek esti rádióbeszédében nagyjelentőségű kijelentést tett.

— Európa új korszakának küszöbén állunk — mondotta az angol miniszterelnök. — Mert a Népszövetség most tesz kísérletet arra, hogy tudja-e teljesíteni kötelezettségeit. A hétének is megvannak a maga veszélyei. Azok a veszélyek, amelyek a megtorlás alkalmazásából származhatnak. Ha a legszigorúbb természetű megtorló intézkedéseket alkalmaznánk, ostromzár lenne az eredmény, amely aztán felvetné azt a kérdést, vajon milyen magatartást tanúsítanak azok az államok, amelyek nem tagjai a Népszövetségnek. Bármiképp is alakuljon a jövőben az ostromzár tekintetében a helyzet, a bonyodalom főtérhe az angol hajóhadra nehezednék. És ha a megtorló intézkedések következtében valamely nemzettel háborúba keverednénk, ennek a sulya is az angol hajóhad vállát nyomná. Az angol haderő győztes lenne ugyan, de a győzelmet csak számos emberélet szükségtelen feláldozásával lehetne kivívni. Anglia mindezek miatt az együttes biztonság politikájának a híve.

Erdekes, exotikus ÉJJELI MULATO, elismert elsőrangú nemzetközi programmal
Localul Chinezesc
Bucuresti, Pasagiul Comoedia.

Oszi kötött árak

divatbiuzok, pulloverek, szveterok, harisnyák, keztyűk, ridikülök, női selyem alsóneműk és BABY-cikkek nagy választékban, legolcsóbb árban 5681

ILLENZ és FRIEDRICH

kötött-szövött áruházában vásárolhat Piata Avram Iancu No. 21.

Az irodalmi orvos

Írta: LASZLÓ ALADAR.

Ágyban fekszem. Gyomorgörcsöm van, de az is lehet, hogy epe. Epegörcs különben is valódi humorista betegség.

Teljes felszereléssel fekszem az ágyban: termofor, borogatás, lázmérő. Mellettem a kis asztalkán viz, orvosságok: egy sárga pirula étkezés előtt, egy zöld pirula étkezés után, egy fekete pirula étkezés alatt. Nem unalmas így az élet. Mindezt azonban nem használ. A gyomrom vagy az epém vagy mind a kettő, olyan táncba kezd, hogy telefonozni kell az orvosomért. Az orvosom kintünb belgyógyász és azonfelül irodalmi ember, sokat olvasott — szóval nem afféle begyöpösödött agyu doktor bácsi.

Az ágyam mellett egymás hegyén-hátán ott fekszik az a sok könyv, amit betegségem alatt akarok elolvasni. Ott van Izé János most megjelent önéletrajza, Nagyképi Péter tanulmánya a mai drámairodalomról, Sinclair Lewis új könyve, továbbá egy vitairat a modern házasságról és egy időszerű utleírás Abessziniáról. De az átkozott gyomorgörcs miatt nem tudok olvasni. Csak már itt volna az az orvos. Jövel, jövel fájdalomcsillapító injekció.

Végre megérkezett az orvos.

— Hát kérem, — kezdtem a panaszokat. — Itt a gyomorszáj tájékán tegnap óta...

Észrevettem, hogy mialatt én körülmenyesen magyaráztam a nekem minden gyomorszájak között legfontosabb gyomorszáj fájdalmas elváltozásait, ő szórakozottan turkál az ágy mellé odakészített könyvek között. Lassu mozdulattal felvette az egyiket és belapozott.

— Csak nem akarja elolvasni Izé János önéletrajzát? — mondotta. — Ennél unalmasabb könyv alig van a világirodalomban...

Mindenáron rá akartam terelni figyelmemet a gyomromra és így szóltam:

— Ha itt megnyomom, akkor azt hiszem, hogy valami kő van benne. Az az érzésem...

A doktor leintett.

— Az az érzése, hogy ez az Izé János olyan író, akit érdemes elolvasni? Csodálom, hiszen ön intelligens ember benyomását...

Hirtelen közbevágott:

— Ez az, kérem. A benyomás... Ha itt a gyomorszájnal benyomom az ujjaimat, akkor hátrázottan fáj...

A doktor oda se figyelt, tovább lapozgatott a könyvben, csupán az utolsó szavakra vetette fel a fejét.

— Fáj? Ha a butaság fájna, Izé János ordítana...

Az előbb úgy megnyomtam a gyomromat, hogy én is szeretnék ordítani, ami, belátom, udvariatlan cselekedet volna orvosommal szemben, aki most már végre letette Izé önéletrajzát, hogy kézbe vegye Sinclair Lewis könyvét.

— Sinclair Lewis?! — mondotta finymálva.

— Mit eszik ezen?

— Mit eszem? Csak a szörnyű diétát, amit maga előírt...

Nagyon jól futtam, hogy ő nem ezt kérdezte, de minden erőmmel igyekeztem bekapcsolni betegségemet a társalgásba. Ő azonban nem hagyta magát:

— Nem ezt kérdeztem. Mit eszik Sinclair Lewis-n? Dreisernek igaza volt, mikor megpofozta. És ennek adtak Nobel-díjat... A gyomromban van ez az ember...

— Az ön gyomrában? Beszéljünk az ön gyomromról, — nyögtem elhaló hangon.

Az orvosomat nem zavarta a nyögés. Kezébe vette a harmadik könyvet.

— Nagyképi Péter az új drámairodalomról... Ezt maga komolyan olvassa? Hisz ezt a szemetet ki kell hajítani az ablakon...

— Hajtsa, doktor ur, — nyögtem — de nekem nincs erőm hozzá...

Az orvos kihajította a könyvet az ablakon, amit én nagy megkönnyebbüléssel vettem tudomásul, mert úgy gondoltam, hogy most már minden figyelmemet kizárólag gyomorgörcsömmek fogja szentelni.

De tévedtem! Az irodalmi orvos kezébe vette azt a most megjelent vitairatot a modern házasságról és mialatt én a görcsöktől eltorzult arccal a párnát rágtam, buvárkodva belemélyedtem a könyvbe.

— Mi a véleménye a házasságról? — kérdezte tíz perc múlva, miután elolvasta az első fejezetet.

— Igen fontos intézménynek tartom, — feleltem fogcsikorgatva — mert ha az ember beteg, akkor legalább ápolják...

A doktor fitymálva nézett rám.

— Azért a kis ápolásért csak nem érdemes megölni.

— De én például most beteg vagyok... A gyomrom mintha...

— Mintha már hallottam volna ezt az érvelést, — intette le az orvos.

Ezután pedig ismét belemélyedtem a könyvbe és én már arra gondoltam, hogy felkelek, felöltözöm s elmegyek egy orvoshoz, amikor hirtelen az órájára nézett:

— Óh, már fél hét... Mennem kell... Vár egy másik betegem...

Felnyögtem:

— Szintén gyomor?

— Szintén? — kérdezte tétován. — Nem! Az most olvassa Rachmanova új könyvét.

Felkelt, számfűlet csinált a könyvbe, hogy el ne felejtse, hol tartott.

— Holnap ugyanebben az időben eljövök, — mondotta, de nem nekem, hanem a könyvnek, amit letett az asztalra.

Ezután pedig bement a fürdőszobába és kezét mosott.

Az olasz követ elhagyta Addis-Abebat

Addis-Abeaból jelentik: Da Vinci olasz követ és Calderani ezredes, katonai attasé ma délelőtt elutaztak a fővárosból Djibuti felé. A hatóság nagy előkészületeket tett az elutazásra, nehogy a követet bántódás érje. Lefüggönyözött, sebesen száguldó gépkocsi szállította ki a követet és attaséját az addis-abebai állomásra, ahol egy előre elkészített lefüggönyözött különkocsiban helyezték el őket, amelyet közvetlen az indulás előtt csatoltak hozzá a vonathoz, amely ezután elrobogott. A vonat Hadame vasúti állomáson meg fog állni, mert ott felveszi a magalei olasz konzult, aki időközben odaérkezik.

Abesszinia negyedmillió halott árán is meg akarja védeni határait

Nagy feltűnést keltett egy abesszin miniszternek az United Press tudósítója előtt tett nyilatkozata. A miniszter kijelentette, hogy

Abesszinia a jelenlegi viszonyok között hajlandó békét kötni.

A népus hajlandó lenne lemondani Ogaden-tartományról a tengerhez vezető átiáró cseréjében és ezzel szolgálatokat tenni a béke ügyének, de semmi körülmények között sem fog hozzájárulni ahhoz, hogy egy talpalatnyi abesszin földet bárkinek átengedjenek. Az olaszok meg akarják tartani Tigre tartományt — mondotta a nyilatkozó — de meg fogjuk támadni őket és visszavetjük az olasz hadosztályokat. Abesszin hivatalos körökben nagy csalódást keltett Hoare angol külügyminiszter beszéde. Kijelentették, hogy Abessziniának most már csak egy lehetősége marad: északon vérből és húsból falat építeni és az olaszokat akár egy negyedmillió halott árán is egy nagy csatában legyűrni.

Kudarcba fulladt abesszin támadás

Az abessziniai harctérről további véres harcokat jelentenek. Ugyanakkor, amikor az olasz csapatok előnyomulása a déli, szomáli fronton tovább tart, az abesszin seregek északon sem tudnak eredményeket elérni. Ras Sejum csapatai tegnap megtámadták az Aksumtól nyugatra felfejlődött plasz csapatok jobbszárnyát és megkísérelték annak felgöngyölítését.

A támadás kudarcba fulladt az egész vonalon.

A támadást három ízben verték vissza az olaszok és az abesszinek nagy veszteséggel húzódtak vissza a Ghera-folyó mögé. A támadások visszaverését megkönnyítették az olaszok által a legutóbbi időben készített utak, amelyeknek köszönhető, hogy a tüzérséret egészen az előretolt állásokba szállíthatták.

Az olasz sajtó és a propagandaügyi minisztérium ma a következő, 29-es számú harctéri jelentést adta ki:

De Bono tábornok táviratozza, hogy az eritreai arcvonalon a bemuszulott olasz csapatok megkezdték a Paramei vidék elfoglalására irányuló hadműveleteiket. Az itteni törzsfő-

KALODONT tanácsolja Önnek ma:

Az érzékeny foghúst masszírozással erősítik!

Ha érzékeny és könnyen vérző a foghúsa, ajánlatos — fogmosás előtt — mutató ujjal a fog koronájának irányába masszírozni. Kímélje foghúsát a fogmosásnál is, keféje mindig fogait korszerű mozdulatokkal, a foghústól kiindulva — a rágó felület fele.

És sose feledje el, hogy a Kalodont 3-kiváló tulajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1.

a speciális fog-és száj-szappan enyhe habja alaposan megtisztítja a fogakat, ott is ahova a fogkefe nem juthat el;

2.

a különlegesen finom tisztító anyag kifejleszti a fogzománcot, anélkül hogy azt megtámadná;

3.

a Dr. Bräunlich által összeállított Sulforizin-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkövet és megakadályozza az újrakepződést.

KALODONT

FOGKO ELLEN

nők legtöbbje már előzőleg behódolt az olasz csapatoknak és ezek elbeszélése szerint a lakosság is örömmel várja az olaszok előnyomulását. Tegnap az olasz arcvonalon jelentkezett négy törzsfőnök a kíséretével együtt és valamennyien behódoltak. Zelentj vidékén is folytatódik a törzsfőnökök és a lakosság át-pártolása az olaszokhoz. Itt Crasna Casria törzsfőnök is át-pártolt a csapatával.

A Reuter jelentése szerint az olaszellenes angol pénzügyi szankciók október 29-én lépnek érvénybe.

A kisebbségi írók irodalmi estje Budapesten

Budapestről jelentik: A budapesti Zeneakadémián ma este óriási siker mellett zajlott le a kisebbségi magyar írók irodalmi estje. Az est fénypontja Szántó Györgynek, a neves aradi írónak szereplése volt. Előbb Szántó György ismertette „Fekete éveim” című önéletrajzát, majd felesége részleteket olvasott fel a könyvből. Szántó Györgyöt, akinek könyve a magyar könyvpiac új eseménye, a közönség meleg ünneplésben részesítette. Az estélyt Ugron Gábor volt magyar belügyminiszter vezette be, aki a kisebbségi magyar irodalmat ismertette, mély hatást keltve.

Megválasztja új elnökét

a Magyar Párt banati tagozata

Timisoaráról jelentik: A Magyar Párt banati tagozatának nagy intéző-bizottsága — miként már jelentettük — november 3-ikán délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a Magyar Ház disztermében. A közgyűlésen a párt országos elnöksége részéről résztvesznek Bethlen György gróf elnök, Jakabffy Elemér dr. alelnök, Inczedy-Joksmán Ödön ügyvezető alelnök, Willer József dr. képviselő. Megjelennek ezenkívül az aradi, oradeai, cluji, brasovi és targumuresi tagozatok kiküldöttei is. A közgyűlésen Bethlen György gróf nagy beszédet mond a politikai helyzetről. Willer József beszámol a Magyar Párt parlamenti csoportjának tevékenységéről, a különböző tagozatok szónokai pedig szövegesen a magyar kisebbség főbb sérelmeit. A közgyűlésen Páll György dr. részletes jelentésben ismerteti a tagozat egy esztendői politikai, kulturális és gazdasági tevékenységét.

A közgyűlés legfontosabb pontja lesz az Ambrózy Andor báró halálával megüresedett elnöki állás betöltése. A vezetőség az elnökségre egyhangulag Jakabffy Elemér dr. országos alelnököt jelölte.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek! 587

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóviz Liftszállítás és fel. Panziórendszer

Dréhr Imrét két és fél évi fegyházra ítélte a budapesti tábla

Budapestről jelentik: Ma este 9 órakor hirdette ki a tábla Harmath-tanácsa Dréhr Imre volt népjóléti miniszteri államtitkár ügyében az ítéletet. A tábla két vádpontban mondta ki bűnösnek Dréhr Imrét, még pedig a Holzspach tiduló vásárlása körül elkövetett ténykedése és a Vass József miniszter halála után kiutalt 28.000 pengő felhasználása miatt. Ezek foityán Dréhr Imrét a tábla család és hivatali sikkasztás büntette címén 2 és

fél évi fegyházra, 500 pengő pénzbüntetésre — és 5 évi hivatalvesztésre ítélte.

Mint emlékeztetes annak idején a törvényszék a volt államtitkárt 5 évi börtönre ítélte, majd a tábla ezt az ítéletet 2 és fél évi fegyházra szállította le, de az ügy a Kuria elé került, amely a táblát a tárgyalás megismétlésére utasította. A tábla tehát most másodizben hozta meg a két és fél évi fegyházbüntetését.

Divat- és gyógyfüzők, gummi harisnyák, ludtálpbetétek

méret után is **Lányinál** Neumanpalota.

CONSUM- és INLESNIREA-tag. 6084

Villanyszerelés, villanyégők, szerelési cikkek, kerékpárgumik és javítások jutányos áron

Schwarz Arnád Str. Brancovici 1. 6087

Öszi ujdonságok, férfiruha. átmeneti **MERINO** posztóház Fötér, és télikabát szövetek nagy választékban! Str. Alexandri 1.

Mária Terézia meghódította Afrikát

Háromszáz millió tallér romantikus útja a Levantén át — Ahol a négus pénze készül — Riport a világ egyetlen értékálló pénzéről

(Copyright by Jób Padl. (Utánnymás tilos.)
Bécs, 1935. október végén.

Koch mérnök, udvari tanácsosnak, a bécsi állami pénzverde igazgatójának dolgozószobájában, az ablak mellett a falon, falécek közé szorítva egy térkép himbálódik lefelé. A térkép közepén, „kék színű óceánok, zöldre festett őserdők és pontozással jelölt ismeretlen tájak derekát az Egyenlítő szeli ketté.

Odaállunk a térkép elé és a tanácsos ur magyarázni kezd:

— Ez a beárnyékoltt rész tünteti fel a világnak ama helyeit, ahol ma is a legelterjedtebb pénz a Mária Terézia tallér. Afrika északkeleti partjain, Abessziniában, a szomáli földön, Ugandában, Szudánban, Dariurban, de odaát Arabiában, Jemenben, Hadramautban, Adenben, azután a Levanten ezel kereskednek. Ma már offhont talált Indiában is. Rengeteg neve van. Az arabok úgy hívják: „Abu gnuchte” — a megelegedés atyja, „Abu nesr” — a sas atyja — „Bu-ter” — madártallér, „Tallari”, Afrikában Ber, Kersch, Real a neve és az a nagy darab föld, amelyet ezen a térképen megjelöltünk

tízmillió négyzetkilométernél nagyobb kiterjedésű, teljén területben jóval felülmúlja Európát. Ekkora nagy darab földön vásárolnak és fizetnek az emberek Mária Terézia pénzével.

— A múlt század közepe tájáig, 1858-ig a Mária Terézia tallér — bizonyos korlátok között — törvényes fizetési eszköz volt Ausztriában is, ekkor ezt a jellegét itt elveszítette és ettől az időtől kezdve kizárólag a távol Keleten van forgalomban.

Mária Terézia pénze és a dollár: ikertestvérek.

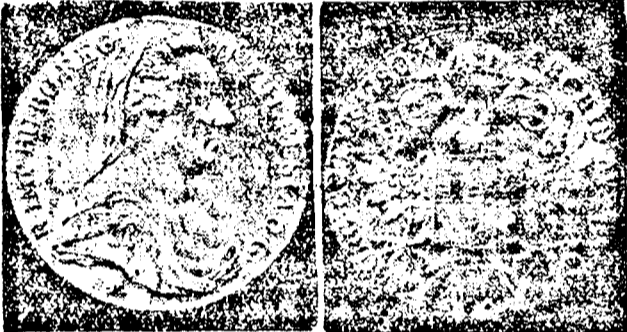
Amikor az olasz hadsereg megkezdte előnyomulását a négus földjén, az abesszini császár a hadsereg rendelkezésére bocsájtotta hadikincstár-

Keletre? Pontosan bajos lenne ezt megmondani. Először a Levanter jutott el, hiszen Ausztriának mindig szoros kereskedelmi kapcsolatai voltak ezzel az élénk világrésszel. Osztrák kereskedők vitték el oda és hamarosan annyira elterjedt, hogy a Kelet kereskedői már száz évvel ezelőtt is Mária Terézia tallérban kötötték az üzleteiket. Afrikába a Levanteről jutott el a tallér, amelynek sok helyen egyébként is „Levantine” a neve.

Aho! Abessziniá pénz készűl

Az igazgató ur szívesen ad engedélyt arra, hogy egy pillantást vessek a műhelyre, ahol Abessziniá pénz készűl. Előbb azonban még felvilágosít néhány érdekes dologról.

— Minthogy a tallér ma már nem törvényes fizetési eszköz nálunk, bárkinek jogában áll Mária Terézia tallért veretni. Ha egy bank, vagy nagykereskedő ezüstöt szállít nekünk és megfizeti a

A Mária Terézia tallér eredeti nagyságban. A bécsi állami pénzverde engedelmével. veretés költségét — darabonként 14 garast — akkor mi a rendelést lebonyolítjuk.

Minden hatalom, amely eddig háborút viselt Afrikában, ezen az alapon nálunk rendelte meg a tallért. Még Anglia is kénytelen volt hozzánk fordulni, amikor Lord Napiers 1867-ben hadjáratot vezetett Theodor császár ellen.

Férfi és női szövetujdonságok divatselymek nagy választékban megérkeztek

Gyári lerakat!

6029

SERILANA
MINORITA-PALOTA

Gyári árak!

rát: huszonötmillió darab Mária Terézia-tallért. A rengeteg pénz részben a császár, részben a császárné magánvagyonra, részben Menelik hagyatéka és a hadikincstárban őrizték azt a tizenegymillió lírát is, amit az olaszok hadisarcul annak idején az áduai csatavesztés után fizettek. A világ talán ekkor vette tudomásul azt, amit Bécsben már emberöltők óta tudnak, hogy Abessziniánál egyetlen, általánosan elfogadott pénze a Mária Terézia tallér. Jóllehet Anglia, Franciaország és Olaszország évtizedek óta megpróbálkoztak, hogy más pénzzel pótolják a „megelegedtség atyját”, ez a kísérlet nem sikerült.

Menelik négus annak idején Menelik-tallért veretett, Olaszország évtizedek óta megpróbálkozik az eritreai tallérral, — minden hiábál A khar-tumi lóvásáron ezzel a pénzzel fizetnek és a tigris-tartományban az asszonyok éppenny a Mária Terézia tallérral ékesítik magukat, mint ahogyan a harcosok oroszlansörényük mellé ezt az ezüst-pénzt akasztják ékességül. Amikor Abessziniá megferemtette saját valutáját és pénzverde gépeket rendelt Bécsben, szerződésben kötelezte magát, hogy Addis Ababában csak nikkell és bronzpénzt fog verni.

Hogyan került hát ez a pénz a távol Keletre?
— Hogyan jutott el a Mária Terézia tallér a

1875-ben Egyiptomnak szállítottunk tallérokat, a múlt század végén, az 1889, 1896 és 1897 években pedig legnagyobb rendelónk Itália volt...

— Ezerhatszötvenegyötől 1931-ig 246 millió darab tallért vertünk, a legnagyobb volt a forgalom századunk harmadik évtizedében, amikor is 1921-től 1931-ig 57 millió tallér került ki a présből. Ebben az évszázadban, a múlt esztendő végéig 112.038.300 darab tallér készült. Körülbelül 300 millió-tallér lehet ezidőszert forgalomban. A század elején nagy volt a kereslet, ez aztán erősen csökkent, majd most — érthetően emelkedett. A mostani viszonyokról azonban nem nyilatkozhatom, hiszen most háboru van és a háboruban nekünk is hallgatnunk kell.

Egy pénz, aminek az értéke nem változik...

A Mária Terézia tallérnak nincsen ércfedezete egyetlen bank páncélpincéjében sem és mégis a Mária Terézia tallér a világnak egyetlen pénze, amely értékét változatlanul megtartotta 1780. óta.

Az oka ennek? Ez a pénz mindig annyit ért, és annyit ér ma is, amennyi az ezüst értéke. Khar-

JAWOL
azonnal megszűnteti fejförcseit, fogfájását, nátháját, idegességét

doboz **3** pasztillával **lei 9**
Kapható minden gyógyszerárban

tumban és Adenben a világnak harminc valutáját váltják át Mária Terézia tallérra. A font, a dollár, a rupia értéke Mária Terézia pénzéhez igazodik. Ennek a pénznek az értékét egyedül a benne lévő 28,0668 gram szinezüst határozza meg. Ez a súly a távol Keleten egyben súlymérték is, „ocket”-nek hívják és ezzel mérik az aranyat. A Mária Terézia tallér ezüsttartalma a legdusabb, a tallér értéke az ezüst világpiacon árához igazodik és jelenleg körülbelül nyolc tallérért adnak egy fontot. Az a körülmény, hogy a világ letért az ezüst-alapról, a Mária Terézia tallér értékét és jelentőségét csöppet sem befolyásolta.

Miért szereti a titokzatos Kelet annyira a nagy királynő pénzét?

Erre a kérdésre így felelt nekem Koch tanácsos ur:

— Mindenekelőtt talán azért, mert olyan uralkodónak a képe díszíti a pénzt, akinek sohasem voltak hódító szándékai azoknál a népeknél, akik Mária Terézia tallérával fizetnek. Afrikában és Ázsiában nem törődtek az emberek azzal, hogy a Mária Terézia tallér elvesztette hivatalos pénzjel-

Bérma ajándékok

5886 nagy választékban, legelőnyösebben
BUSCHI órák és ékszerésznél
Str. Bratlanu, (Minorita palota) szerezhetők be.

legét Ausztriában. Nekik tetszik a kétféjű sas misztikus alakja, hét almával a koronában. Maga a pénzdarab a tizenharmadik század ötvösművészetének remeke. A császárnő képe az akkori felfogás szerint a női szépség megtestesülése.

A királynő mellképe alatt két betű húzódik meg szerényen. S. F. Mi a jelentőségük?

— A mesterek névjegyét. Két ötvös, Tobias Johann Schöberl és Joseph Fabian vették az első stancnit Régen feledésbe ment nevüket őrizte meg ez a két betű az utókor számára. Ők álmodták legkevésbé, hogy egy négy centiméter széles pénzdarab a munkájukat évszázadokon keresztül híressé teszi...

Mária Terézia sohasem akarta meghódítani Afrikát...

... És meghódította mégis. Tiszta csengősű pénzével, amire a képének a mását vették.

Ez a pénz jobban és biztosabban hódított, mint Lord Napiers ágyui, vagy a modern tank, amely gyorstűzelő gépfegyverei mellett most is magával viszi Afrikába a dollár öccsét: a Mária Terézia tallért...
PAAL JÓB

2x2=4
Szőrmét
Stár-nál végy
Mairovitz Imre
Str. Eminescu 14.
Divat-üzlet! Szőrme-festés!
Consum és Intesnirea tag. 6033

Dr. Pacha Agoston püspököt ünnepélyesen fogadta Arad város vezelősege

**Dr. Cotioiu Romulus polgármester beszéde — A vasárnapi
ünnepségek sorrendje**

Szombat délután Arad katolikus társadalma és a katolikus egyházközség impozáns tömegben várta a bérmaöntvény Aradra érkező dr. Pacha Agoston püspököt. A megyeház előtt felállított sátorban a város részéről dr. Cotioiu Romulus polgármester, Voiticeanu polgármesteri titkár, az egyház részéről dr. Pazsiny Bonaventura minorita rendfőnök, dr. Monay Ferenc asszisztens generális, Lengyel István esperes, pecicai plébános, az egyházközség részéről dr. Parecz Béla, a Magyar Párt elnöke és báró Exter de Kálmán vártak a püspök érkezésére. A sától a templomig az összes aradi iskolák növendékei, valamint az egyházi egyesületek tagjai sorakoztak fel az ut két oldalán. Pontban 4 órakor befutott a püspöki autó, melyből kiszállott a püspök, aki derűs arccal köszöntötte a reá várakozó híveket. Ezután a sátorba lépett, ahol átöltözött miseruhájába és fogadta az üdvözléseket, dr. Cotioiu Romulus meleg szavakkal üdvözölte a püspököt. Beszédében kifejezte a hitélet fejlődése feletti örömet, mert — mondotta a polgármester — a hitélet fejlődése a város polgárságának boldogulását és a város fejlődését is jelenti.

A püspök román nyelven válaszolt és annak a reményének adott kifejezést, hogy a vá-

ros vezetősége támogatni fogja az egyház munkáját, mely végeredményében a lakosság boldogításával az ország fejlődését is elősegíti. Dr. Pazsiny Bonaventura rövid beszéde után, dr. Parecz Béla mondotta el meleg üdvözlő szavait. Ezután a püspök a papság kíséretében megindult a baldachin alatt a templom felé. A templom ajtajában dr. Lakatos Ottó plébános fogadta a püspököt és rövid, de tartalmas szónoklatban fejezte ki az egyház örömet a felett a püspöki látogatás felett, mely az egyház legdrágább kincsének, a gyermekeknek szól. A püspök válaszolt a beszédre, megáldotta a gyülekezetet és a harangok zugása közepette bevonult a templomba, ahol szent misét celebrált. Az egyházi szertartások elvégzése után a szülőkhöz, majd a gyermekekhez szökött, előkészítvén őket a bérálás szentségének felvételére. A kitünően megrendezett, szép ünnepségen közreműködött a Credo oltár-egyesület, a kongregációk, a Szent Sziv. Rózsafüzér, Missziós társulatok, az Oltáregyesületek, Mária-kongregációk, Leány-kongregációk és a III-ik rend. A katolikus papok közül közreműködtek Harsányi Vince, Sisman Gedeon, Szócs Didák, valamint a püspök kíséretében érkezett Olajos József timisoarai székesegyházi kanonok és

**Jól
megborotválkozva**

Jókedvű!

Héber János püspöki titkár.

A vasárnapi bérmaünnepségek sorrendje a következő: reggel 7 órakor szentmise, utána közös szentáldozás. 8 órakor csendes mise, 9 órakor püspöki nagymise, melyen csak a bérmaöntvény fiúk és a bérmaöntvények vehetnek részt. A nem bérmaöntvények részére 9, 10 és 11 órakor a Minorita Kulturházban nagy misét tartanak. Délután 5 órakor Rózsafüzér-átjátosság, 6 órakor pedig körmenet lesz Krisztus Király tiszteletére. A körmenet a templomból a Bul Regina Maria nyugati oldalán vonul a városba, ahol átfordul a keleti oldalra és a Szentháromság-szobortól visszakanyarodik a templomba. A plébánia kéri az egyházi egyesületek tagjait, hogy a körmenetre teljes számban jelenjenek meg, felkéri továbbá a főtéri épületekben lakó közönséget, hogy ablakaikat az ünnep fényének emelésére diszítsák fel.

Jön! Tolstoj örökéletű regényének filmváltozata

Feltámadás

Rouben MAMOULIAN felülmulhatatlan rendezésében.

ANNA STEN — FREDRIC MARCH a főszerepekben.

Jön!

PEER GYNT

IBSEN világhíres darabja nyomán, GRIEG halhatatlan muzsikájával.

Főszereplője: HANS ALBERS.

Zsarolta a kisebbségi tanítókat a bucarestii csekkcsalási ügy egyik letartóztatottja, aki tanfelügyelőnek adta ki magát és a közoktatásügyi minisztérium üres levélpapiraival rendelkezett

Mihailescu Stefan autót és írógépet vásárolt a timisoarai tanfelügyelőség számlájára

Feltűnést keltő cikkben számol be a Zorile című bucaresti-i lap a nagy port felvert ötvenmillió csekkcsalási ügy egyik letartóztatottjának manipulációjáról. A fővárosi lap szerint Mihailescu Stefan Periam községben levő lakásán tartóztatta le a csendőrség a bucaresti-i igazságügyi hatóságok rendelkezése, miután a vizsgálat eddigi adatai szerint — szerepe volt a nagyarányú csekkcsalásban. Mihailescu a vacaresti-i börtönbe szállították, míg lakásán házkutatást tartottak. Ezzel az alkalommal feltűnést keltő megállapításokat tett a csendőrség. A lakásban számos levélpapírt és borítékot találtak, amelyeken a közoktatásügyi minisztérium hivatalos jelzése szerepelt. Megállapították, hogy ezeknek a levélpapíroknak segítségével

Mihailescu állandóan zsarolta a timisegyei kisebbségi tanítókat, akikől jelentékeny összegeket vett fel.

A letartóztatott a következő módszerrel dolgozott: A fővárosba utazott, ahol leveleket adott fel különböző községek kisebbségi tanítói címére. Ezekben a levelekben értesítette az illető, előre kiszemelt tanítókat, hogy a közeljövő-

ben hozzájuk, érkezik Mihailescu tanfelügyelő, aki felül fogja vizsgálni működésüket. Hamarosan meg is érkezett az avizált „tanfelügyelő”, aki rövid beszélgetés után

igen érthetően a tudomására hozta a „felülvizsgált” tanítónak, hogy bizonyos összeg lefizetése ellenében megmentheti magát az esetleges kellemetlenségektől.

Az összeget többnyire meglehetősen magasra szabta, azzal az indokolással, hogy „másokkal is kell osztania”. Az áldozat minden esetben fizetett. A vizsgálat folyamán kihallgattak egy Janzer nevű tanítót, aki elmondta, hogy Mihailescu jelentékeny összeget vett fel tőle, azzal, hogy a pénzt Ciobanu timisoarai tanfelügyelőnek kell adnia, ha meg akarja tartani állását. Ciobanunak természetesen fogalma sem volt ezekről a szélhámosságokról, mert egyetlen megzsarolt tanító sem merete szóba hozni a történeteket.

Mihailescu azonban — mint most kiderült — más módon is manipulált. Így felkereste a bucaresti-i Soro-céget, ahol timisoarai tanfelügyelőként mutatkozott be és a tanfelügyelőség számára egy autót és egy írógépet vásárolt. A

cég felszólította a tanfelügyelőséget fizetésre és az ügy a bíróság elé került. A timisoarai tanfelügyelőség közölte, hogy Mihailescu sohasem volt tanfelügyelő és még kevésbé volt joga autót és írógépet vásárolni az intézmény számára. Mihailescu akkoriban letartóztatott és kaució ellenében helyezték csak szabadlábra. A vásárolt írógépet megtalálták az áltanfelügyelő lakásán és ezuttal megállapították, hogy

a gépen igen szellemesen konstruált perforáló-készülék is van, amelyet a csekkcsalásoknál használtak fel.

A vacaresti-i börtönbe szállított Mihailescu most nemcsak a csekkcsalás, hanem egyéb manipulációért is bíróság elé kerül.

CORSO 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 egynegyed órákor.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal.

A szőke Carmen

Kitűnő, pompás humoru énekes vígjáték.

EGGERTH MARTA

Wolfgang Liebeneiner,
Ida Wüst, Leo Szék.

SELECT 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal.

Lángol a Volga

Albert Prejean, Nathalia Kovanko, Inkisinnoff.

URANIA D. e. 11 $\frac{1}{4}$ órákor Matiné mérsékelt helyárrakkal.

Dé után 3, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Heidelbergi diákélet

(Uj feldolgozás)

Látványos romantikus énekes film.

Főszereplője: GRETE NATZLER

FRITSCHNÉ Haute Couture, Budapest, IV., Párisi-ucca 6.

(Schmidegné öccse üzlete). Eredeti párisi modell-ruhák. Trico, uersu, costumók és pulloverek.

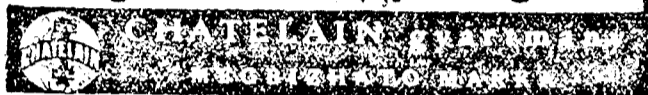
A KORAI VÉNÜLÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT...

Ha az arc nem ráncos, a bőr üde és a mell kemény... ez ugyebár azt jelenti, hogy a nő fiatal?... "A jó vér teszi a bőrt széppé", mondják a délfranciaországi asszonyok és igazuk van, a bőr szerves része a szervezetnek és annak minden változását magán viseli. Mihelyt a vér, romlani vagy szegényedni kezd, a bőr színe viaszszárgává vagy halványszürkévé válik; elveszti fényét, összeráncosodik rózsái elhervadnak.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy a szép bőr az egészség tükré. A korai vénülés, elkerülésének előfeltétele a vér ifjúságának és tisztaságának megőrzése, amit, azáltal tudunk legbiztosabban elérni, ha minden este beveszünk egy kevés URODONAL-t. Az

URODONAL

megőrzi az ifjúságot.

Kapható gyógyszerházakban és drogériákban.

Arad egész társadalmának részvéte kísérte el utolsó útján dr. Lukáts Jenőt

— Az életnek megmentett gyermekcsereg a gyászolók között —

Régen nem kísért temetést Arad társadalmának oly egyöntetű részvéte, mint Lukáts Jenő dr.-t, az élete delén elhunyt aradi orvost utolsó útja alkalmával. Olmos, őszi égboltozat nézett le a Bohus-palota udvarára, ahol a ravatal emelvényét felállították. Először odafenn az emeleti lakásban ravatalozták fel Lukáts Jenő dr. földi maradványait. Már kora reggeltől kezdve egész délelőtt százával jöttek az emberek, hogy végső istenliozzadót mondjanak az elhunytnak. A részvétlátogatók valóságos elárasztották virágsokrokkal és koszorúkkal a ravatalt. Különösen megható volt azoknak a szülőknek a látogatása, akiknek gyermekei egészségüket és életüket köszönhették Lukáts Jenő dr.-nak és akik a „Doktor bácsit” valósággal bálványozták. Egy szegény asszony jévezte meg a látogatók csoportjában, hogy elég volt Lukáts dr. megjelenése és a kis betegek lázas arcocskáin már a mosoly rózsái virultak. Mindez azonban már a múlté, a jószágos orvost a halál váltotta magához és az egykori kis páciensek most könnyes szemmel vették körül a krizantémok szinompájától körülvevett koporsót.

Gyászbeszéd a koporsó fölött

A temetés idejét délután három órára tűzték ki, de már jóval előbb feltűnő nagy számban jelent meg Arad előkelő társadalmának és hatalmas embertömeg jelezte azt a szeretetet, amely Lukáts Jenő dr.-t életében körülvette.

A gyászház bejáratát, a lépcsőket fekete drapéria fedte, az udvaron felállított, koszorúkkal borított ravatal előtt két hatalmas kandalló gyertyái égtek tompa fényvel, az égen tornyosuló felhők pedig méltó keretet adtak a komor hangulatnak. *Alkinek Arad társadalmi életében szerepe van, azt kivétel nélkül ott lehetett látni a gyászoló közönség sorában.*

Pontban három órakor a ravatali emelvényen elhelyezték a koporsót, amelyen ez állott: „Élesszegi dr. Lukáts Jenő. Élt 52 évet”.

A koporsó előtt helyet foglaltak a gyászoló hozzátartozók: a zokogó özvegy, akit a család régi barátja, dr. Posgay István támogatott, a síró kisleány, továbbá az elhunyt fivére, Lukáts Károly vezérigazgató, anyósa, dr. Pálmai Lajosné, akik Budapestről érkeztek az aradi temetésre és Herzl János banktisztviselő, az özvegy fivére. Szabó Gábor minorita lelkész rövid beszédet mondott, majd utána dr. Prohászka László lépett a ravatal elé és az orvoskariarsak nevében magasszárnyalásu beszédben bucsuztatta el dr. Lukáts Jenőt.

— Ujra megsuhintotta fekete szárnyát a halál angyala és suhintására ismét kialudt egy emberfáklya, dr. Lukáts Jenő fenn lobogó

A legújabb modell női téli kabátok és ruhák a legfinomabbtól a legolcsóbbig

megérkeztek

6056

MENCZER

női confectio

Arad, Fischer Eliz-palota.

„MERCUR”-tag. Szenzálós olós árak

és messze világító fáklyája, — mondotta Prohászka László dr., aki ezután az elhunyt orvos nemes hivatását magasztalta.

— Mindannyian egyformán küzdünk életpályánkon — mondotta ezután — de Te valahogy mégis boldogabb lehettél, mert megadatott neked, hogy embervirágok között járj. Életed harminc esztendejét telezsufoltad munkával és jórészt ennek a munkának köszönhető, hogy ma Aradon egyáltalán szociálisan szervezett gyermekápolás van.

Utána dr. Serban Gheorghe kórházi főorvos az Orvoskamará nevében román nyelven méltatta az elhunyt érdemeit és rámutatott arra, hogy Lukáts Jenő dr. kollégialitása a felsőbb orvosi etika számára szolgált minta-

képül az aradi orvostársadalomban. A magas színvonalu felszólalás után dr. Szabó Sándor az elhunyt barátai nevében mondott könnyekig megható, költői szépségekben gazdag beszédet.

— Mintha valami titkot hordozott volna magában dr. Lukáts Jenő — mondotta Szabó Sándor dr. — hallgatag ember volt, bármire járt, soha nem beszélt sokat. Talán túl nagy volt a kontraszt a vágyak és a valóság között. Talán az volt a nagy titok, hogy tudta szeretni az embereket, együtt tudott érezni a milliókkal és tudott hinni a haladásban. Az Erdei Iskola lombsátora alatt jövő tavasszal száz gyermekszív fog emlékezni rád — fejezte be megrázó szavait dr. Szabó Sándor.

A beszéd közben megeredt az eső és olmos esőcseppek fokozták a gyászos hangulatot.

A gyászszertartás befejeztével a menet megindult a Felsőtemető felé. Rendkívül hosszú menet volt ez, elől a három, koszorúval megrakott kocsik, nyomukban a gyászoló rokonok, azután a jóismerősök és barátok nagy tömege, majd kocsik és autók hosszú sora. Ilyen impozáns, hatalmas méretű temetési menetet régen látott már Arad.

A koszorufeliratok

A következő koszorufeliratokat jegyeztük fel: Drága jó Jenőkének: Mancsi. — Utolsó üdvözléssel: Magdi, Sanyi. — Szeretett Apukámnak: Margitka. — Az én drága Doktor bácsimnak: Répássy Panni. — Szeretett jó barátunknak: Posgay család. — Drága jó barátunknak: Ilona, Sándor. — A jó Jenő bácsinak: Ilona. — Örök barátsággal: Ágnes, Miklós. — Utolsó üdvözléssel a legjobb barátunk és orvosnak: dr. Sarbu és családja. — Utolsó üdvözléssel: Küntler Elza, Andor, Lili. — Kegyelettel: Fodor Gyula és családja. — Mély részvétellel: Neuman Károly és Edith. — Szeretettel Jenőkének: Ihus, Irén. — Drága Jenő bácsinak: Ági. — Utolsó üdvözléssel Schreyer Margit és Miklós. — Barátsággal és szeretettel: Sanyi. — Utolsó üdvözléssel: Vali, Laci. — Hálás szeretettel: Dán Jánoska. — Utolsó üdvözléssel: Irén, Villy, Gitty, Őcsi. — Família: Prof. Dr. Gh. Ciuhandu. — Drága jó keresztapának: Szvaticsek Jenőke. — Felejtethetlen jó főnökömnek: Kollár István. — Colegiul medical: Neuitatulul Coleg. Isten veled: Bözsi, Jancsi. — Utolsó üdvözléssel: Szabó András és családja. — Igaz barátságban: Elly, Tibor. — Jenő bácsinak: Tommy, Roby. — Fájó érzéssel: Adler Andor. — Isten veled: Olga és Károly. Utolsó üdvözléssel: Neuman Stefania, Ede, Marika, Feri. — Igaz részvétellel: Salgó Margit és Miksa. — Isten veled Jenő: Windholzék, Szeretettel: Kánya Testvérek. — Utolsó üdvözléssel: Rappanort-család. — Meleg barátsággal: Jóska. — Felejtethetlen jó Doktor bácsinak: Biksz Anni. — Utolsó üdvözléssel: Frim Sándor és családja. — Ploasa recunostiinta: Azilul de Copii. — Jenő bácsinak: Pannika, Őcsike. — A legjobb doktor bácsinak: Haber Bandi és Éva. — Utolsó üdvözléssel: Guld-család. — Szeretett Doktor bácsinak utolsó üdvözléssel: Szentgyörgyi Emil és Andri. — A jó Doktor Urnak: Terka és Bözsi. — Igaz barátsággal: Dr. Boros és neje. — Cu regrete eterne: Asociatia Amicii Copiilor. — Jó Doktorunknak: Halász-család. — Baráti szeretettel: Bandi. — Utolsó üdvözléssel: Andi, Karl. Szeretettel: Károly bátyád. — Hálával és szeretettel: Miklós, Imre és György. — Utolsó üdvözléssel: Jancsi, Mici és gyermekei. — Üdvözléssel: Rezsín és Lajos.

Amikor a menet a Gyermekórházhoz ért, itt az elhunyt iránti kegyeletből néhány percre megállott és Szabó lelkész beszélt a koporsó. Közel öt óra volt már, amikor a Felsőtemetőhöz értek. A tömeg körülvette a frissen megásott sírt, felhangzott a végső zsolozsma és kezdetét vette a szertartás legfájdalmasabb része. A hozzátartozók fájdalmas zokogástól és a jelenlevő tömeg könnyeitől kísérve a koporsót leengedték a sírgödörbe. Megindult a földgörgöngvök megrázó zápora és Lukáts Jenő dr., a nemesszívű aradi orvos végső nyugovóra tért.

Őszi és téli szövetségességek

VAJDA & CZÉGKA cégnél

Strada Eminescu 15. szám.

„Mercur”-könyvre is!

Eredményesen járt közbe Cotioiu Romulus dr. a városi autobusz- kocsipark felírissítése érdekében

Hétfőn dönt kedvezően a bucuresti-i központi árlejtési hivatal a lezajlott városi autobusz-árlejtés eredménye felett — A brasovi Citroen-kocsik tanulságai — Elviszik Aradról a CFR tanonciskolát

Dr. Cotioiu Romulus, Aradváros intermárbizottságának elnöke szombaton reggel visszaérkezett Bucurestiből Aradra. Mint ismeretes, Cotioiu dr. a városi autobuszüzemek árlejtésének ügyében utazott a fővárosba. Cotioiu dr. visszaérkezése után az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— Utam eredményes volt, amennyiben hártározott ígéretet kaptam arra nézve, hogy a hétfőn összeülő központi árlejtési bizottság tagjai jóvá fogják hagyni a timisoarai Citroenképviseletnek azt az ajánlatát, amelyet a legkedvezőbbnek minősített a város árlejtési bizottsága is. Remélhető tehát, hogy most már rövidesen forgalomba helyezhetjük az új kocsikat. Visszafelé jövet Brasovban megtekintettem az ottani városi forgalomban levő Citroen-kocsikat és meggyőződtem róla, hogy valóban modern felszerelésű kocsikról van szó, melyekkel szemben csak az a kifogás hozható fel, hogy tetőzetük alacsony és így egy ember nem tud teljes hosszán kinyúlva beülni benne. Ezzel szemben ezen a fogyatékonyságon, vagy helyesebben: kényelmetlenségen megki-séreljük még, hogy idején segíthessünk.

— Bucurestiben kaptam értesülést róla, — mondotta a továbbiak során Cotioiu Romulus dr. — hogy Aradot egy újabb veszteség fenyegeti:

elviszik tőlünk a CFR tanonciskola intézményét is,

amely Serbanescu igazgató szakszerű vezetése mellett nyolcvan CFR-tanoncot részesített teljes oktatásban. Azok az érdekeltségek, amelyek az aradi CFR-tanonciskola elvitelét kívánják, a CFR-igazgatóság körzetéből kerülnek ki. Részletességgel még nem volt alkalmam tájékozódni erről a kérdéstről, de alkalmat fogok keresni rá, hogy a tényleges helyzetet megismerhessem.

Rejtélyes tragédia Kiskunfélegyháza és Kecskemét között

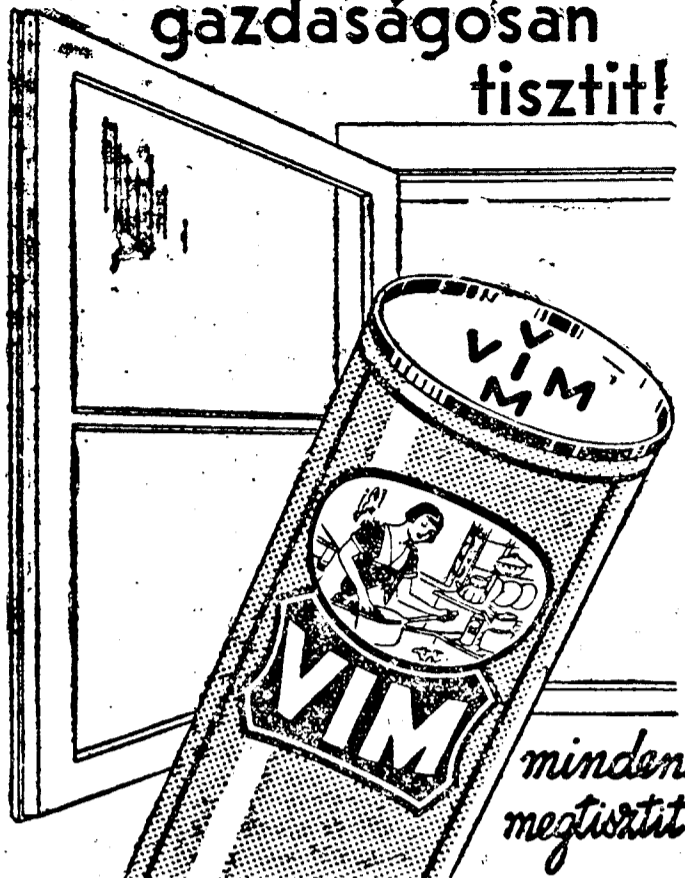
Budapestről jelentik: Különös családi dráma ügyében folytat nyomozást a kiskunfélegyházi rendőrség. Seres Andor László kiskunfélegyházi birtokos feleségével tegnap felszállt a kecskeméti vonatra. Utközben a házaspár egyedül utazott az egyik szakaszban és beszélgetés közben szóváltás keletkezett köztük, mire az asszony annyira indulatba jött, hogy kiszaladt a fülkéből, felnyitotta a folyosó ajtaját és a robogó vonatból kiugrott. A szerencsétlen nő a kerekek alá került, amelyek darabokra szeltek. A férfi mindössze annyit tett, hogy szólt a kalauznak, hogy huzza meg a vészféket. Tekintettel azonban arra, hogy a vonat ekkor már messzire volt az esemény színhelyétől, a kalauz azt mondta, hogy most már hiábavaló lenne megállítani a vonatot, mert egy is közel van egy állomás, Jakabszállás. Itt jelentse be a férj az esetet az állomásfőnöknek.

A férj megnyugodott, de Jakabszálláson nem szállt le és nem is szólt senkinek felesége tragédiájáról, hanem tovább utazott Kecskemétre és csak az esti vonattal tért vissza Kiskunfélegyházára. Közben az ottani rendőrség értesült a történetekről és a férjet a vonatonál mindjárt letartóztatták. A rejtélyes ügyben folytatják a nyomozást.

VIM ilyen

gazdaságosan tisztít!

Nagy felületek gyors és alapos megtisztításához elegendő egy kevés VIM egy nedvesrongydarabon. Ajtók, ablakok, mozaik, és kőpadlók, lefolyók fürdőkádak és mosdókagylók VIM-mel pillanatok alatt ragyogóan tiszták lesznek, anélkül, hogy a legkisebb karcolás is esne rajtuk.

mindent megtisztít

VIM csakis eredeti dobozban. Sohasem kimerve!

Deutsch Aladár volt aradi nagykereskedő millió adópanamájának ügye az oradeai tábla előtt

Elhalasztották a tárgyalást, mert a nagykereskedő egyezkedik a minisztériummal

Három évvel ezelőtt nagyarányú adóeltitkolás ügyében rendelt el vizsgálatot a pénzügyminisztérium Deutsch Aladár volt aradi nagykereskedőt jelentette fel egyik volt alkalmazottja, Dózsa Árpád, aki bejelentette, hogy volt főnöke hamis adatokat jelentett be az adózásnál és közel nyolcvan millió leiel károsította meg az államot. A feljelentés nyomán Taranu Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelő indította meg a vizsgálatot, amelynek folyamán Deutsch Aladár aradi, timisoarai és oradeai üzleteinek könyvelését vizsgálták felül.

Oradean 1933. decemberében folyt le a vizsgálat Deutsch ottani lerakatánál, ahol lefoglalták a könyveket és évekre visszamenőleg vizsgálták meg az egyes tételeket. Végül Taranu vezérfelügyelő megállapította, hogy a nagykereskedő körülbelül 500 ezer leiel károsította meg az oradeai raktárnál az államot és ezért 1 millió 38 ezer leibírságot rótt ki Deutsch Aladárra. A pénzügyminisztérium jóváhagyta a bírságot, amely ellen a nagykereskedő fellebbezést jelentett be. Az oradeai fővárménysek elutasította a fellebbezést, mire Deutsch a táblához fordult, amely tegnap tárgyalta a mil-

liós adóbírság ügyét. Deutsch jogi képviselője dr. Soor Dezső bejelentette, hogy ügyfele és a pénzügyminisztérium között egyezkedési tárgyalások folynak és kérte, halasszák el az adóbírság ügyének letárgyalását, hogy a nagykereskedő meg egyezhessen a minisztériummal. A tábla helyt adott a kérésnek és december elejére tűzött ki új terminust.

Oriási szovjet-repülőgépek érkeztek Romániába

Osztrowszky szovjetkövet nyilatkozata a fogadtatás alkalmával

Bucurestiből jelentik: Ma délben megérkezett a banasai repülőtérre az a három óriási szovjet-repülőgép, amely résztvesz a vasárnapi repülő-meetingen. A repülő-osztagot Gorosenin, a moszkvai központi auroklub alelnöke vezette. A pilótákat a repülőtéren Ostrowszky szovjetkövet, Bibescu herceg, a légügyi szövetség elnöke és nagy közönség fogadta. Ostrowszky követ az újságíróknak az orosz repülőcsoport megérkezése alkalmából a következőket mondotta:

— A pilóták megérkezése nagy örömmre szolgál, mert ezáltal még inkább összeforranak a két állam közötti békés kapcsolatok.

A repülőtéren összegyűlt tömeg melegen ünnepelte az orosz vendégeket. A szovjetkövet délután fél három órakor chédet adott a pilóták tiszteletére.

LOBEL & LINDEMANN
Látogassa meg

Butorkiállításunkat!

Arad, Str. Consistoriului No. 42.

Képkerepezés modern, tiszta lából (nem gipsz) a legolcsóbban **M. Vajda** succ. PAULINA KRAUSZ Színházépület

H I R E K

A makrancos Ghibu

Az ország kisebbségi körében jól ismert Ghibu Onisifor cluji egyetemi tanár neve. Főképpen a kisebbségi egyházak körében vált ismeretessé ez a név, amelynek viselője sohasem mulasztott el egy-egy kínálkozó alkalmat, amikor arról volt szó, hogy valamelyik kisebbségi egyháznak keletlenkedjen és az államhatóságoknál irredentizmus-sal s hasonló vádakkal illesse. Néha azonban nem úgy sikerülnek a dolgok, mint ahogyan előre ki-tervelik. És így történt, hogy ezúttal Ghibu Onisifor professzort — leintették. Még pedig maga az ország kultuszminisztere, Lapedatu Alexandru. És teljes nyilvánosság előtt...

Ghibu professzor ugyanis az „Alca jacta est” hangzatos címmel cikket írt az Universulban, abból az alkalomból, hogy a görög katolikus egyház október 27-ikén kongresszust rendez Careimare-ban. A cikkben a professzor azonban nemcsak a cimben jelzett kockát, hanem — a sulykot is elvetette. Le-szögezte ugyanis, hogy a görög katolikus egyház nem tarthat igényt arra, hogy ugyanolyan rang-sorba helyezze, mint a görög keletit és hivatkozik magára Lapedatu kultuszminiszterre, aki — sze-rinte — egyizben kijelentette, hogy az államvallás az ortodox, amelyet nem lehet ugyanarra az alap-ra helyezni, mint a többi, internacionális jellegű egyházat, amely többé-kevésbé a nemzeti állam-eszme ellen dolgozik. Kijelenti a továbbiakban a professzor, hogy a carei-i kongresszuson a két egyház konfliktusa teljes nyilvánosságot kap és kimélyül, amit semmiféle békés nyilatkozat meg nem akadályozhat.

A cikk kinos feltűnést keltett a görög katoll-kusok körében. De nem telt el huszonnégy óra, már megkapta Ghibu professzor a választ. Magá-tól a kultuszminisztertől, akire cikkében hivat-kozott. Lapedatu kultuszminiszter ugyanis a kor-mány hivatalos lapjának, a Viitorulnak hasáb-jain intette le a tulbuzgó cikkirát és kijelentette, hogy a görög katolikus egyházzal sohasem mon-dott olyanokat, mint amit Ghibu professzor neki imputált. Nyílt levélben szögezi le, hogy a görög katolikus vallást sohasem tartotta kisebbséginek és sohasem vitatta el annak nemzeti jellegét. Er-élyesen tiltakozik egyik beszédének „tendenciózus félremagyarázása” ellen és felszólítja mindkét egyház tagjait a békés együttműködésre. Mit szél ehhez a kultuszminiszteri leintéshez Ghibu profes-szor, nem tudni. Valószínűleg kénytelen lesz be-látni, hogy ezúttal tulságosan makrancos akart lenni...

Hiába, az egyiknél sikerül, a másiknál nem...

— **CSÖKKENŐ HÖMÉRSÉKLET.** Élénkebb északnyugati szél, több hegyen eső, a magasabb fekvésű helyeken részben havazás. A hőmérséklet kissé csökken. Távlatbéli kilátások: Egy-két nap mulva száraz és csendesebb idő valószínű.

— **Felrobbant municióraktár** — 400 halott. Sanghaiból jelentik: Lan-Chou kínai városban ismeretlen okból felrobbant a katonai munició-raktár. A robbanásnak példátlanul borzalmas hatása volt, úgy hogy nem csak a raktárépület, hanem a szomszédos kaszárnyaépületek is a levegőbe röpültek. Épen előző napon egy teljes ezred gya-logságot helyeztek el a felrobbant raktár szom-szédságában lévő laktanyában. A robbanás 400 ember életét követelt. Újabb hírek szerint a rob-banás után tűz keletkezett, amely rohamosan el-terjedt úgy, hogy az egész város leégett és több-ezer ember fedél nélkül maradt. A város romhal-mazzá vált, a lakosság leirhatatlan nyomorba ju-tott. Több mentőosztágot küldtek a helyszínre, amelyek gyógyszert, ruhát és élelmiszert vittek magukkal. Az hiszik, hogy a robbanást bűnös ke-zek idézték elő.

— **Borzalmas vasúti katasztrófa a Konstan-tinápoly—athéni vonalon.** Belgrádból jelentik: A konstantinápoly—athéni nemzetközi gyorsvonat tegnaphajnalban az arancisevo-i állomáson bele-rohant egy tehervonatba. Az összeütközés borzal-mas hatása volt, mert három katonatiszt és egy nő azonnal meghalt. A gyorsvonat fűtőjének mindkét lábát levágták és később a kórházban kiszerve-dett. A katasztrófának ezenkívül négy súlyos és egy könnyebb sebesültje van. A sebesültek között van Illits helyettes közlekedésügyi miniszter is, aki a gyorsvonathoz csatolt szalonkocsijában utazott. A megdöbbentő szerencsétlenséget a napok óta tartó esőzés okozta, amely meglazította a pá-lyatestet.

— **Gyermekkórusok a világ összes rádióállo-másainak közvetítésével.** Genéből jelentik: A Nem-zetközi Rádiósövetség kezdeményezésére októ-ber 27-én, este 7 órakor a világ összes rádióállo-másai 32 állam gyermekkórusaiból összeállított népdalestét adnak. A berlini adó által közvetített 32 állam műsorából összeállított népdalegyvele-gben Románia is részt vesz. Ugyanakkor a bucu-resti-i adó közvetíti az idegen kórusokat 19 és 21 óra között.

Bivalycsordák a tankok ellen

A vad abesszinok egy része még mindig igen hiányosan érti meg a modern hadviselés fölényét és jöhíszemű hazafiak nap-nap után naivnál-naivabb haditerveket ajánlanak a né-gusnak. Így legutóbb a Szudán határán fekvő Kaffa tartomány egyik törzsfőnöke azzal a ra-gyogó gondolattal járult a négus elé, tartóz-tassa fel az olasz tankokat bivalycsordákkal. A törzsi csatározásokban a bivalycsordák va-lóban olyasfajta szerepet játszanak Abessziniá-ban, mint a modern harcászathoz a tankok.

— **Hasist találtak a constantai kaszinó park-lában.** Bucurestiből jelentik: A constantai kaszi-nó parkjában a park kertésze egy csomag hasist talált. A vizsgálat megállapította, hogy a hasist két török emigráns hagyta ott. A nyomozás meg-indult a két török személyének kinyomozására.

**Finom Pyjamák, fehérneműk
paplanok
nagy választékban** 6068

Ruttkay & Botye-cégnél

— **Tűzvész Téglás községben.** Budapestről jelentik, hogy Téglás községben az elmúlt éjjel kigyulladt a Grünfeld-malom. A debreceni tűzol-tóság a hajnali órákban lokalizálta a tüzet. de a malom berendezése és a lisztraktár teljesen tönk-rement. A kár meghaladja a 30.000 pengőt.

Hölgyek figyelmébe!

**Princessek,
speciális gyógyhaskötők,
melitartók,
legjobb és legolcsóbb beszerzési helye!**

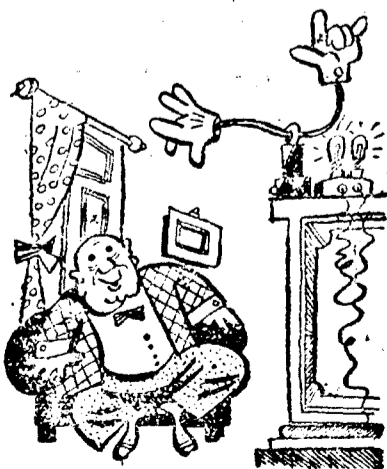
**„MIRA” fűzőszalon, Arad,
Str. V. Goldis No. 2.**

— **Doktorráavatás.** Bar-na Zoltán fiatal ara-di ügyvédet ma a cluji egyetemen jogi és államtudományi doktorrá avatták.

Bérczy Ilona tánciskolájában (Piata Av-ram Iancu 21.) 6087
ma és minden vasárnap s ünnepnap vendégóra.
Co-onok f. hó 29-én (kedden) d. u. 6 és este 9 óra-
kor kezdődnek. Beiratkozás: Str. Goidu 3., I. em.

— **Orvosi hír.** Dr. Grünwald Márton, néhai dr. Werner utóda, a bécsi Oppenheim-klinika és a Lupus intézet volt orvosa rendel: bőr, urologia és kozmetikai betegeknek. St. Alexandri No. 11.

Új technikai csoda

Rádió-készülék, süketnémák számára!

Járok, pihenek és eszem, mint minden egészséges ember...

izia K. István kézdívásárhielyi iparos — s kérem, sziveskedjenek részemre még egy üveg Gastro D-t küldeni, mivel ez a csodálatos szer kitűnően használt gyomorfájásom ellen. Lelkemből hálás vagyok Önöknek, mert a Gastro D segítségével, hosszas betegeskedés után most ismét mozghatok, alszom és eszem, mint minden egészséges ember.

A Császár gyógyszerár, Bukarest, Calea Victoriei 124. sz. küldi 130 lei utánvét mellett és a kétkedők részére rendelkezésre bocsátja száz-számra a kapott köszönő leveleket, amelyekből kitűnik, hogy minden reklám tuiszerény a lelke-sedéstől teli levelekhez és eme kiváló gyógyszer páratlan hatásához képest.

— **Sztrájkolnak az arabok Palesztinában.** Je-ruzsálemből jelentik: Mint ismeretes a zsidó szer-vezetek részére érkező titkos fegyverszállítmányok az arab közvéleményben nagy felháborodást kel-tettek és az arabok általános sztrájkokkal akarnak válaszolni a cionista szervezetek titkos fegyverkezé-sére. Ma volt a sztrájk első napja, amely az egész országban teljes rendben folyt le. Minthogy szom-bat lévén a zsidók részére munkaszünet volt, a sztrájk révén néhány bank és üzlet maradt csak nyitva. Zsidó körökben azt állítják, hogy a fel-fedezett fegyver-szállítmányok végcélja Abesszi-nia volt.

Tegyen egy próbavásárlást!

és már az első alkalommal meg-győződhet arról, hogy
selymek, szövetek, vásznak, fehérnemű-
anyagok, flanellek és barchetek
a legolcsóbban kaphatók:

DELMAN & CO.

Divatáruházában
Str. Metianu 14a.

— Az ideális női termet elérése ma már nem probléma. Modern vonalakat, kifogástalan testtar-tást kölcsönöz Önnek is egy méret után készült fűző, melyet legolcsóbban készít Salvator-cég: Piata Avram Iancu 21.

— **A BUCURESTI-I MAGYAR KIRÁLYI KÖ-VETSÉG** folyó hó 28-án a Str. Gogu Cantacuzino 65. szám alá költözik.

— **A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsár-pangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fájluz-gás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a ter-mészetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik.** Az or-vosi világ azért nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel a magyar Ferenc József vízről, mert hatá-sa izgékonny bélrendszerű egyéneknek is megbiz-ható és rendkívül enyhe.

— **Új igazgatósági tag az aradi Munkásbizto-sító Pénztárban.** A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett, október 25-i keltezésű 245. száma közli az egészségügyi minisztérium rendeletét, amely-nek értelmében Coroban Stefan aradi iparost a helybeli Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságá-ban viselt tisztsége alól felmentik és helyére Tul-bure Ioachimot nevezik ki a kisiparosok képvise-lőjeképpen.

— **Ne hanyagolja el lábait,** használjon boka-süllyedés ellen gyógytalpbetétet, melyet gipszle-nyomat után könnyű „duralumin” anyagból ké-szít: Salvator-cég, Piata Avram Iancu 21. 5923

Textil, divat, diszmiáru

s z a b ó - k e l l é k e k b e n j ó l b e v e z e t e t t k é p v i s e t ő Bu-restii részére keres képviseleteket. Elsőrendű referenciákkal rendelkezik. Készpénz letét ellené-ben esetleg bizományi lerakatot is átvenne. Aján-latokat S. Rabinovici, Bucuresti, Aleea Sftul An-drei No. 3. címre kér. Németül levelezhető. 6042

Jól akar szórakozni?
Keresse fel a
„Visul Noptii“ barlangot
București, Strada Doamnei No. 13.
Costică Iordăchescu zenekara.
Ionel Pascu énekel. 5914

Meghalt Buttykay Ákos,
a nagynevű magyar zeneszerző

Budapestről jelentik: Buttykay Ákos, a neves magyar zeneszerző a debreceni klinikán 65 éves korában elhunyt. Buttykay régóta szívbajban szenvedett. Halálos ágyánál jelen voltak felesége Kosári Emmi és leánya Buttykay Emmi színésznők. Buttykay Ákos nevéhez több kiváló zenei alkotás fűződik.

— Súlyos szerencsétlenség Hitler vezérkancellár jelenlétében. Dessauból jelentik: Ma temették el Hitler vezérkancellár jelenlétében Saper birodalmi helytartót, aki a nemzeti-szociálista mozgalom egyik legrégebbi harcosa volt. A temetésen súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt. A Dessau-garlizei vasúttársaság egyik különvonata Mildensee felé indult. A Dessau határában levő vasúti hidon azonban telve volt emberekkel, akik a temetésről igyekeztek hazafelé. A vonat vezetője még messziről adott le füttyjeleket, hogy a hidról távozzanak el. Amikor észrevették a hidon a közeledő vonatot, mindenki egyszerre akart rohanna menekülni és vad rémület keletkezett az emberek között. Több ember a hidon áthaladó vonathoz préselődött és közben a vonat kerekei alá kerültek Schmiedt Elza tanítónő, akit a vonat halálra gázolt, míg Braum Frigyes dessau-i kereskedő súlyos sérüléseket szenvedett, úgy, hogy állapota válságos.

A Fehér Kereszt tánciskolában november 4-én új kolon kezdődik. Ismeretesség bővítése céljából minimális tandíj: 100 lei. Beiratkozások minden este 7-10 óráig a Fehér keresztben. Feljárás: CORSO-mozinál. 6059

Ma 9 órától tanogyakorló-est. — Hangulatos, komplett zenekar.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.29 és fél, London 15.13, Newyork 308, Milánó 25.02, Amsterdam 208.92 és fél, Berlin 123.80, Prága 12.73, Varsó 57.90, Belgrád 700.

RENDY
uriszabósága ARAD,
5769 Pta A. Iancu 21.

— Az aradi „Aromat“ gyár kitüntetése. Az 1934. év szeptemberében megtartott Román Ipari Kiállításon és Mintavásáron a bíráló-bizottság nagy aranyéremmel tüntette ki az aradi „Aromat“ tejtermék gyárat, kitűnő gyártmányaiért. A gyárhoz tegnap érkezett meg a bíráló-bizottság aláírásával ellátott diploma, mely a legszebb és legkompetensebb elismerése a gyár kitűnő gyártmányainak. Érdekes, hogy az „Aromat“ gyár már két ízben is nyert diplomát, egyiket az 1914. évben megrendezett gasztronómiai kiállításon, másikat 1924-ben. Azóta a gyár csak emelte kétszintjének kitűnő minőségét és a kor követelményeinek megfelelően kiszélesítette üzletkörét.

Volt már MISS ELISABETH-nél?
Ha még nem volt, úgy keresse fel míg nem késő a kiváló grafológusnőt, kiről mindenféle nagy elismeréssel és csodálattal beszélnek a közönség minden rétegében. Fogad: Str. Gh. Lazar 10. alatti szalonjában (Uránia mozi után.) Taxa 30 lei, 5992

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piata Avram Iancu.
— HÉTFŐN az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.
FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand

Vendéglősök figyelmébe!
LIGNUM SANCTUM tekegolyók,
dákó és billiárdgolyó
állandó nagy raktára:
KOLAROV mestertergályosnál,
Arad, Str. Eminescu 42. 4738

— Szeptemberben emelkedett Románia kivitele. Bucurestiből jelentik: A külkereskedelmi hivatal kimutatása szerint szeptember hónapban kivitelünk összesen 1 milliárd 493 millió 324 ezer 239 leire emelkedett. Országok szerint viszont a kivitel a következőképpen oszlott meg: Olaszország 205 millió, Ausztria 181, Németország 161, Svájc 83, Anglia 79, Magyarország 76, Csehszlovákia 75, Görögország 47, Franciaország 41, Gibraltár 31, Palesztina 31, Hollandia 15, Jugoszlávia 10, Lengyelország 8, Egyiptom 7, Szíria 7, Bulgária 7, Málta 4, Egyesült-Államok 3 és fél, Danzig 2 millió lei. A többi államok két millió leire alatti összegért vásároltak tőlünk.

— Az Aradi Főharmonia Egyesület tudomására hozza működő tagjainak, valamint mindazoknak, akik zenekari játékokban jártassággal bírván, az egyesület zenekarában közreműködni óhajtanak, hogy az első összpórábat október 28-án, hétfőn este 9 órakor tartja meg Schlezák Elemér karmester vezetése alatt a Zenedében. Az egyesület a jövő évad programját részletesen kidolgozta és elvárja tagjaitól, hogy a kitűzött próbában teljes számban fognak megjelenni.

ÉRTESÍTÉS!
Vasáru- és konyha-felszerelési üzletemet P. Avram Iancu megnyitottam (Uránia-épület) **Breuer László**
6012

— Háztulajdonosok és bérlők figyelmébe. A lakbértörvény megszüntetésével újból Arad város lakbérleti szabályrendelete lép életbe és kapható: Arad, Str. Eminescu 28. sz. alatt, a Háztulajdonosok Szindikátusánál.

— A HELLAS vezetősége felkéri összes tagjait, hogy e hó 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a klubházban megjelenni szíveskedjenek. A vezetőség.

A nemzeti-parasztpárt gyűlést tartott Rovinén
Az aradmegyei nemzeti-parasztpárt szombaton délelőtt népgyűlést tartott Rovine községben, több ezer főnyi közönség részvételével. A helyi tagozat vezetője után Babescu ezredes szólalt fel, aki kifejtette a párt nemzeti és gazdasági programját. Leszögezte, hogy a nemzeti-parasztpárt csak hűséget kér a másnemzetiségű polgárok részéről és mindenkit egyformán biztosít támogatásáról és védelméről, mert az alkotmány s törvény nem tesz különbséget nemzetiség, vallás, vagy faj tekintetében. A párt gazdasági programja — fejtegette — a parasztság egyenlő és erélyes támogatását tartalmazza, célja az ország 15 millió főnyi gazdálkodójának jobb sorba helyezése és ennek érdekében a jelenlegi kormány megbuktatása. Követeli a nagy adók és illetékek leszállítását, a pénz vásárlási értékének emelését, a bérek emelését, az export és import elé támasztott akadályok megszüntetését és az iparosultály támogatását, olcsó gépek szétosztása után.

Utána Banesiú Iván fejtegette a paraszttállam előnyeit, különösen a szövetkezeti rendszert, amely megakadályozza a mezőgazdasági termékek árának leszorítását.

— A „Reggel“. Lázár Miklós briliáns hétfői lapja minden újságárusnál kapható. A „Reggel“ a magyar újságírás szenzációja, a magyar sajtó legérdekesebb, legváltozatosabb, legtartalmasabb, legszórakoztatóbb vezető organuma. Lázár Miklós vezércikkei és a „Reggel“ népszerű színházi, társadalmi, divat, mozi, könyvkritika, stb. rovatok az újságolvasó közönség minden rétege előtt nélkülözhetetlen olvasmányává avatják ezt az európai szinten álló magyar hétfői hetilapot. A „Reggel“ ára Romániában 5 lei. 3696

Diófa hálószobák
raktáron feltűnő olcsó árban.
HERMANN asztalos, 5900
Str. Consistoriului No. 7. (Fischer-Eliz-palota.)

LEGUJABB SPORT

Venus—Juventus 2:1 (1:1)
Bucurestiből jelentik: 5000 főnyi nézőközönség jelenlétében játszották le ma délután a Venus-pályán a Juventus és Venus közötti nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyet a Venus nyert meg 2:1 (1:1) arányban. Az első félidőben a Juventus volt fölényben és Vitor után megszerezte a vezető gólt, majd Gruin a 40. percben egyenlített. Szünet után a Venus előtérbe került, a Juventusnak azonban sikerült megvédenie kapuját, bár több ízben gólveszélyben forgott, a 42. percben azonban nagy kavardás során Voronetzkinnek sikerült a Venus győztes gólját a Juventus kapujába juttatni. Biró Pálffy volt.

Őszi ujdonságok Szövetek
Selymek, flanellek stb.
legjobban és legolcsóbban
I. EISELE-nél, Strada 2.
Metianu No. 2.

Magyarország 6:2-re vezet a világ legjobb asztali tennisezői ellen

Budapestről jelentik: Az asztali tennisz-sport egyik legkimagaslóbb eseménye Budapestestn zajlik le. Az asztali tenniszben utolérhetetlenül vezető magyar válogatott csapat a Világ-válogatottal mérkőzik meg. A magyar csapat Szabados, Barna és Házi összeállításban küzd a Világ-válogatott ellen, amelyben a csehszlovák Kollar, az osztrák Kohn és a lengyel Ehrlich játszanak. A nagyszabású világválogatott mérkőzés pénteken kezdődött, amikor is a Világ-válogatott csapat 2:1 arányban vezetésre tett szert. Szombaton este a magyar versenyzők behozták ellenfelük előnyét, sőt 6:2 arányban vezetést szereztek és ezzel már szinte behozhatatlan előnyre tettek szert. A szombat esti mérkőzések legszebb találkozására Barna, a világbajnok játéka volt, a lengyel Ehrlich ellen. Barna csodás küzdelemben 21:18 és 21:17 arányban biztosan győzött. A nagyszabású világválogatott vasárnap fejeződik be.

Teodor Selagian tanár
értesíti az érdeklődőket, hogy a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési kurzusaira ut hallgatók csak korlátozott számban vehetők meg fel. Bővebbet a Kereskedelmi Iskolában (a Kulturpalota mellett) fődíszint baira, első ajtó d. e. 10-1 és d. u. 4-8 óra között. 6066

— AZ ARADI VENDEGLŐSÖK SZINDIKÁTUSA ezúton értesíti mélyen tisztelt tagjait, hogy a Szindikátus ezévi rendes közgyűlése jövő hó 11-én délután 3 órai kezdettel fog az aradi Iparos Otthon emeleti termében megtartatni. Ha a tagok ez alkalommal nem jelennek meg az előírás szerinti számban, úgy november hó 18-án tartatik meg a közgyűlés a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül.

FELTER (Ortutay-palota) Kozmetikában
órási praxisa folyamán minden nő egyéniségéhez alkalmazott kezelésben részesül. Legmodernebb gyógymóddal tünteti el bőrhibáit, hajszálait, szemölcsöket stb. Eukaliptus, tejkrem, eper, citrom-esszencia, korpá, hajhullás elleni kezelések. Tanítványkiképzés. 6066

Vásároljunk MUZSAY-nál, Arad, 6 havi részletfizetésre Mercur-könyvre készpénz áruk. 5480

SPORT KÖZLÖNY

Az aradi élcsapatok ezévi teljesítményei a statisztika tükrében

— Aktiv az aradi divíziós csapatok mérlege —

A Gloria és az AMEFA, Arad két divíziós csapata méltóan képviseli az aradi futballsportot az országos konkurenciában. Alantikban adjuk közre szemléltető statisztika keretében a két aradi élcsapat ezévi mérkőzéseit, amelyekből kitűnik, hogy úgy a Gloria, mint az AMEFA mérlege még aktív és tekintettel a két csapat kielégítő formájára, az is marad az év végéig.

Statisztikánkban barátságos, bajnoki, díj- és nemzetközi mérkőzések szerepelnek és különösen a barátságos és díjmeccsek mutatják a két együttes értékes teljesítményeit.

GLORIA:

Barátságos meccsek:

Chinezul ellen 0:0.
Transilvania ellen 6:0 (3:0).
ILSA ellen 1:0 (1:0).
Parangul-CFR ellen 4:1 (3:1).
Chinezul ellen 4:3 (2:2).
Electrica ellen 5:1 (3:0).
Minerul ellen 3:4 (2:3).
Minerul ellen 2:2 (1:1).
CAT ellen 3:3 (0:3).

Bajnokiak:

Unirea-Tricolor ellen 1:1 (1:1).
Ripensia ellen 3:6 (1:2).
CAO ellen 1:7 (1:3).
Venus ellen 1:1 (0:1).
Romania ellen 3:0 (1:0).
Juventus ellen 2:2 (1:2).
Universitatea ellen 1:3 (0:2).
AMEFA ellen 1:1 (1:1).
Chinezul ellen 6:1 (1:0).
CFR ellen 5:4 (2:3).
Crisana ellen 2:2 (2:1).
Universitatea ellen 1:2 (1:1).
Venus ellen 1:6 (0:2).
Crisana ellen 2:1 (0:0).
Dacia Romania ellen 5:4 (4:1).
AMEFA ellen 2:2 (0:1).
CFR ellen 4:2 (2:0).
CAO ellen 0:1 (0:0).
Juventus ellen 2:0 (1:0).

Díjmeccsek:

Prahova ellen 0:2 (0:1).
CAT ellen 2:3 (2:1).
RGMT ellen 3:0 (0:0).
SGA ellen 8:3 (4:2).
AMEFA ellen 2:0 (0:0).

Nemzetköziak:

Gráci Sturm ellen 6:2 (2:1).

Fenti mérkőzésekből tehát a Gloria 34 játékból nyert 16, veszített 9, döntetlenül játszott 9 mérkőzést, a gólarány pedig 92:70.

A góllövők az alábbiak: 20 gólos: Barbu I., 18 gólos Mercea, 16 gólos Dobra, 10 gólos Pecican, 6 gólos Igna, 5 gólos Rohan, 4 gólos Tudor, 3 gólos Fodor és Weichert, 2 gólos Baity és Marienut, 1 gólos Faur és Körösladányi, öngólos Szabó (SGA).

AMEFA:

Barátságos meccsek:

UDR ellen 0:1 (0:0).
UDR ellen 0:0.
Resita válogatott ellen 4:1 (0:1).
CS Tg.-Mures ellen 2:1 (1:1).
Mures ellen 6:3 (4:0).
Staurinta Oradea ellen 0:0.
Chinezul ellen 4:2 (2:1).
Juventus Arad ellen 9:1 (3:0).

Bajnokiak:

CFR ellen 0:0 veszít.
Chinezul ellen 1:3 (1:2).
CAO ellen 0:3 (0:0).
Unirea-Tricolor ellen 3:3 (1:2).
Ripensia ellen 2:2 (1:1).
Romania ellen 1:4 (0:1).
Gloria ellen 1:1 (1:1).
Venus ellen 1:3 (0:2).
Crisana ellen 1:1 (1:0).
Universitatea ellen 0:5 (0:4).
Juventus ellen 2:0 (1:0).
CAO ellen 3:1 (1:1).
Jiul AC ellen 2:0 (1:0).
Jiul AC ellen 0:0.
CAO ellen 2:2 (2:1).
Unirea-Tricolor ellen 2:4 (1:2).
Gloria ellen 2:2 (1:1).
Ripensia ellen 1:1 (1:0).
Juventus ellen 2:1 (1:1).
Chinezul ellen 3:0 (2:0).

Vastáblát

4, 5 és 6 milliméterest
különbféle nagyságban,
minden mennyiségben 5913
azonnal szállítunk.

Danubeco S. A. R. Bucuresti, Calea Victoriei 96. Telefon 333

Díjmeccsek:

ILSA ellen 2:4 (1:3).
RGMT ellen 4:1 (3:1).
CAT ellen 4:0 (2:0).
CAA ellen 1:0 (1:0).
Gloria ellen 0:2 (0:0).

Nemzetköziak:

Gráci Sturm ellen 1:3 (0:2).
Bécsi Hakoah ellen 5:2 (2:1).

Fenti mérkőzésekből tehát az AMEFA 35 játékból nyert 14, veszített 13, döntetlenül játszott 8 mérkőzést, a gólarány pedig 71:52.

A góllövők az alábbiak: 9 gólos Szaniszló I., 8 gólos Batrin, 7 gólos Szaniszló II., 6 gólos Magold és Perneki, 5 gólos Blaskovits és Cucula, 4 gólos Podrusek és Karabell, 3 gólos Gömöri, Szabó Béla és Szida, 2 gólos Gerold és Tóth, 1 gólos Dvorzsák, öngólos Romanescu (Crisana), Dragomirescu (Juventus) és Donnenfeld (Hakoah, Bécs).

POSTAVARIA WIESEL

STR. I. G. DUCA [volt Bucur]

Megérkeztek a téli saisonra: Scherg, Zimmermann és Dorobanți exclusiv angol fonálkülönlegesség gyártmányai dus választékban, rendkívül olcsó engros árban.

5570

Összeállították a kerületi bajnoki csapatokat

A vasárnapi kerületi bajnoki forduló érdekes, változatos küzdelmeket ígér. Az egyesületek vezetői a következőképpen állították össze a vasárnapi csapatokat:

SGA: Serb—Palásti, Kecskés—Csányi, Halbauer, Heller—Kovács, Csapai, Fritz, Metz, Revilac. Intelegera: Knapp—Szikszai, Kéri—Horváth, Farkas III., Lupu—Merkl, Havasi, Ipaes III., Stahl, Farkas II.

USA: Tyukodi—Gömöri, Kossik—Fargó, Nagy Lajos, Lingurar I.—Szivós, Medve III., Szinder II., Gulyás, Nagy Sándor. Juventus: Fábán—Molnár, Betegh—Nagy, Zelenák, Jakab II.—Dombovári, Gombos, Farkas, Jakab III., Igaz.

Olimpia-PTT: Bugar II.—Bugar I., Egedi II.—Egedi I., Budai, Igrisan—Molnár, Mihók, Bermoser, Parjol, Lepis, Soimi—CFR R. A.: Tanase—Cheta, Otlacan—Stoica, Julan, Ardelean—Veres, Mot, Tisza, Stelian, Voitovici.

Hakoah: Játékoskeretből állítja össze a meccs előtt a csapatot: Popovics, Schwartz, Besesek, Grosz, Albert, Grünfeld, Krauser, Szécsi, Bundi, Gallov, Rosenbach, Pálfi, Seps, Wiesner, Seruga. Transilvania: Ponta—Kovács, Soll—Hesz I., Nemzoczky, Hesz II.—Lambertusz, Rác, Filimon, Karagyéna, Czene. CAA: Mezei—Vass, Reinhardt—Lingurar

Képviselőket keres

Bucuresti részére,

esetleg a Regátba GRAFIKA vagy rokon-szakmában kitűnő összeköttetésekkel és óriási vevőkörrel rendelkező volt nagyiparos, tökéletes szakismeretekkel, elsőrangú garanciákkal és referenciákkal. Ajánlatok: M 372 jellegre Biroul Central, Bucuresti, Calea Moșilor 59. 6040

II., Ködmön, Kolumban (Kuluncsics)—Zsiga, Neumann, Miklósi, Karabell, Prokopetz, Tricolor: Ponta—Risztin, Szilágyi—Hönig I., Schmiedt, Szerb—Lingurar, Varga I., Decsov, Pomacek, Janka.

O AZ ARADI KÖZLÖNY SPORTHIRSZOLGÁLATA, minden vasárnap este fiókládahivatalának kirakatában úgy az országos, mint a külföldi sportesemények eredményeit közli.

Hatalmas bevételek voltak a Közép-európai Kupamérkőzéseken

Bécsből jelentik: A Közép-európai Kupa bizottsága Meisl Hugó elnöklésével ülésezett. Az ülés napirendjén az ezévi kupaküzdelmek jövedelem-elosztása szerepelt. Meisl jelentése szerint az ausztriai mérkőzéseken 365 ezer schilling, a csehszlovákiaiakon 400 ezer csehszlovák korona, az olaszországiakon 152-316 pengő, a svájcin (harmadik Sparta—Juventus mérkőzés) 14.200 svájci frank bevétel volt. A bevétel elosztása körül vita támadt az egyes országok képviselői között, úgy, hogy nem tudtak dönteni az ügyben s így a következő ülésre halasztották el a jövedelem felosztását.

A KK bizottság után az Európa Kupa bizottság ülésezett s kimondta, hogy ez évi közgyűlését a november 24-iki Magyarország—Olaszország EK mérkőzés alkalmával tartja meg.

O Sandu veresége Párisban. Tegnap boxmérkőzés volt Sandu Ion román és Cotty francia bajnokok között. Pontozás után a francia bajnokot mondták ki győztesnek.

Minden eddigit felül-
mul a legujabb

Philips-rádió

rövid-, közép- és hosszú hullámra. Érdeklődőknek bemutatja Kocsi Dániel, Eminescu 2. Consum és Inlesnire tagoknak hat havi hitel

A főváros
központjában
Ardeal-iek
kedvence
találkozóhelye

HOTEL ESPLANADE

BUCUREȘTI, BUDALACADEMIEI 118

Schweizi
vezetes
Modern kényelem
Szobaárak
Lei 150-től

Megérkezett Aradra az Unirea-Tricolor és — győzni akar

Szombaton este fél 9 órakor érkezett meg Aradra az Unirea-Tricolor, kétségtelenül a legjobb fővárosi együttes, amely feltétlenül az élcsoporthoz tartozik az őszi szezon folyamán. Steinbach Péter, a válogatott középcsatos vezető az együttest, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A csapatunk ma igen jó formában van és úgy a Ripensia, mint a Venus ellen üldözött bennünket a balszerencse. Nekünk van a legnagyobb közönségünk a fővárosban és vidéken is szeretnek bennünket, sőt, fair játékmódorunkért. A Gloriát láttuk vasárnap a Venus ellen és jóllehet az aradiak igen jól játszottak, reméljük, hogy sikerülni fog mindkét pontot elvinnünk. Egyébként a következő összejáratásban állunk ki: Petre Radulescu—Sutulescu, Iliescu—Florea, Steinbach, Ghermelie—Traian Ionescu, Bogdan, Sonny Niculescu, Carjean, Victor Ionescu.

Vacsora után az Unirea-Tricolor játékosai azonnal nyugovóra tértek, hogy a vasárnapi meccsen pihenten állhassanak ki.

Amerika részvesz az olimpiáson

New Yorkból jelentik: Az amerikai olimpiai bizottság elnöke, R. Brundage, hosszabb nyilatkozatban hozta nyilvánosságra, hogy mindazon állításokkal szemben, amelyek kétségesnek akarták feltüntetni Amerika részvételét a berlini olimpiáson, az Egyesült Államok igenis résztvesznek az olimpián. A jelentős nyilatkozat szövege a következő:

„Határozottan kijelentem, hogy Amerika résztvesz a berlini olimpián. A 48 amerikai szövetséget egyesítő olimpiai bizottság elküldi versenyzőit Berlinbe, anélkül, hogy faji, vagy vallási kérdésekre tekintettel lenne.

Az olimpiai bizottság egyébként külön kiadványban fogja megvilágítani, hogyan érti az amerikai amatőr-sport hívatását anélkül, hogy befolyásoltnak engedné magát az idegen és a sportra nézve káros eszméktől“.

O Tornász District alakul Aradon. A bucu-resti-i Tornász Szövetség engedélyével Clujon megalakult a Regiunea de Gimnastică de Nord, a melynek hatáskörébe tartoznak az összes ardeali és banati tornával foglalkozó sportegyesületek. Arad és a megye Districtje szervezésére az SGA kapott felhatalmazást. Az alakuló közgyűlés előkészítésére október 29-én, kedden este fél 9 órakor egyesületközi értekezlet lesz az SGA Piata Avram Iancu 21. szám alatti klubhelyiségében, a melyre a Hakoah, Soimi Romanie, Astra és Titanus hivatalos levélben, a megyei egyesületek pedig lapunk útján kapnak meghívást megbízottjaik kiküldésére.

O Száz versenyzőt küld Bulgária az Olimpiászra. A bulgár olimpiai bizottság bejelentette a berlini Olimpiász rendezőségének, hogy száz versenyzővel képviselteti magát a világversenyeken. A bulgárok főleg tanulásra akarták felhasználni az Olimpiászt s ezért a versenyzők egy részét — azokat, akik teljesen esélytelenek — csak mint szemlélőket viszik ki Berlinbe.

Őszi kabátokat és ruhákat
legszebben fest, tisztít
KNAPP modernül berendezett vállalata
Gallérokat legszebben fényez. 6011
Str. I. Bratianu 11. Str. Ep. Radu 10.

A MANDSUKUOI CHARBIN legnaggyobb ékszerésze — Schön Ferenc Déváról

aki 1914-ben „néhány hétre“ bevonult — és most, 21 év múlva látogat haza édesanyjához.

Mandsukuo, Pu-ji császár birodalmából Budapestre érkezett valaki. Mandsukuból jött — csak ennyit tudtam róla, semmi közelebbit. Fogalmam sem volt, japán, orosz vagy kínai emberrel kerülök-e össze, csak egyben voltam, biztos, hogy érdekes dolgokat fogok hallani tőle. Valaki, aki személyes élményeként fogja elmesélni Mandsukuo mozgalmas történelmét. Az orosz, japán és kínai uralmat. Még azt is megtudtam róla, hogy charbini és így még külön érdekes részleteket is fog tudni — feltéve, ha akar — beszélni a transzszibériai vasutról, a nagy harcokról, amely megelőzte a legutóbbi eseményt: hogy a japánok kezébe került a féltve őrzött közös orosz-kínai vasútvonal. Reméltem, hogy a charbini ur nem japán és nyíltan beszélhetünk a páratlanul ügyes japán térhódításról, mellyel Mandsukut birtokba vették és egy kínai helytartót — Pu-ji esaszárt — állították az ország élére.

A szoba sarkában, amikor beléptem, a zongoránál 14 éves szőke kislány Schubert Ständchenjét játszotta, a heverőn fiatal asszony feküdt, a szobának félig háttfordítva pedig negyvenes férfi nézett ki az ablakon.

— Bocsánat — szóltam — nekem azt mondták, hogy itt találok meg a charbini urat, aki a napokban Budapestre érkezett.

— Ugy is van — én jöttem Charbinból feleséggel és kislánnyal.

— Ön? . . .

A sápadt feketé férfi elneveti magát csodálkozásomon:

— Igen, én. 21 éve élek odakint . . .

Huszonegy esztendő emléket . . .

Leülünk a budai bérház negyedikeleli szobájában, a nyitott ablakon keresztül felszűrődik a kora ebédutáni ucca lármája, a szőke kislány abahagyja a Ständchen-t és egy vastag kottából magyarul nótákat kezd ütogetni, Schön Ferenc charbini ékszerész pedig arról a kis intermezzóról kezd beszélni, mely azzal kezdődött, hogy 1914. augusztus 30-án a szamarkandi orosz fogolytáborba került és melynek egyik következménye, hogy a tervezett néhány hónap helyett, most 21 év múlva került vissza Magyarországra és Déván élő édesanyja negyedszázad múlva látja viszont egyetlen fiát.

Ami közben volt, arról Schön Ferenc szegénylősen beszél. Furcsa, szemérmes mosollyal ellensúlyozza szavait.

— Nem érdekes . . . 1914-ben félmilliómod magammal voltam turkesztáni hadifogoly, csak Szamarkandban huszrezen voltunk. 1915 tavaszán szökni akartam. Elfogtak és a Kaspi-tenger partjára vittek, a híres Fort Alexandrovskba, ahonnan még soha embernek nem sikerült elszabadulnia. Itt voltunk nyolcezen, Egybefolytak a napok és hetek. Egy reggel — kis zajra — valamivel korábban ébredtem. A zaj az ebédlőből hallatszott, benéztem.

Egy rongyos ruhájú katona puskájával a falon függő cári arckép szeméit dödőste . . .

1917 márciusa volt, kitört a forradalom. Minket, hadifoglyokat másnap vonatra ültettek — közel voltak a törökök hozzánk, féltek, hogy átpartolunk. Március 12-től május 28-ig utaztunk. Tétlőtávasszig. Ezt az utat soha nem fogom elfelejteni.

Végre megérkeztünk Chabarovskba. Itt a csehek engem átvettek és mint fuvalást besoroztak a hadseregükbe és levittek Charbinba. A csehek szolgálatában álltam 1918-tól 1920-ig. Ekkor ők kivonultak, de néhányunknak megengedték, hogy ottmaradjunk. Akkor már harmadik éve kínai uralom volt Charbinban. 1917-ben, félórás vörös uralom után a fehér oroszok segítségével kínaiak vették át a hatalmat.

A generálist, aki percek alatt leverte seregével a forradalmat, Horváthnak hívták, magyar ember.

Hosszu évekig volt Charbinban, a kínaiak fő politikai tanácsadója és most gyönyörű palotában Mandsukuo fővárosában, Sinkingben piheni ki fadaralmait.

— Charbinban lassanként elcsendesült az élet. A kínaiak csendes emberek és aki hallgat azt nem bántják, csak beszélni nem szabad. No és természetesen irni sem. Az orosz újságok minden betűjét megcenzurálták. Charbin 400.000 lakosából 310.000 kínai. Ezek többé kevésbé modern házaikban a Sungari folyó egyik partján laknak. Egészen szeparált a folyó tulsó partján levő 90.000 lakosu negyed, ahol 70.000 orosz él és 20.000 egyéb európai.

Az egykori hadifoglyok élete a Távolkeleten

— Mi természetesen ezt tartjuk a tulajdonképeni Charbinnak. A várost az oroszok dominálják, mind kivétel nélkül elvi ellenségei a szovjetnek, habár mindannyian ovakodunk minden politikai megmozdulástól. Az „európai“ Charbin a Sungari jobb partján elég modern város, különösen sokat fejlődött a transzszibériai vasut megnyitása óta. Elég rendes terei vannak, a fő uccán modern üzletek, 8 mozi, a gazdasági viszonyok meglehetősen jők, de — Schön Ferenc furcsát sóhajt — mindez nem jelent semmit. És a klímája is . . . télen kibíratlanul hideg, nyáron elviselhetetlenül forró.

— Ha 1918-ban haza lehetett volna jönni. De nem lehetett és később évekig sem lehetett és mert élni kell, kis ékszerüzletet nyitottam, amely meglepően jól kezdett menni és megnősültem. Orosz asszony a feleségem. Akár akartam akár nem, végül is letelepdedtem.

Ma a 400.000 lakosu Charbin első ékszerüzlete az enyém.

— Huszonkilenc magyar éi Charbinban. Orvosok, ügyvédek, kereskedők, — természetesen mind hadifoglyok voltak. Hetenként magyar estét tartunk. Én vagyok a 29 közül az első, aki „már“ hazajöttem, 21 év után . . .

— Ha objektívek akarunk lenni, be kell látnunk, hogy semmi panaszkodnivalónk nem lehet. Különösen 1932 óta, amikor a japánok átvették Charbint. Csak úgy „egyik napról a másikra“ történt ez. Egészen simán ment.

A város egyik végén jöttek a japán csapatok, a tulsó végén pedig szaladtak kiélle a kínaiak.

Azóta hatalmas tempóban modernizálódik Mandsukuo. Egymásután építik a nagyméretű modern középületeket, bérházakat és annak ellenére, hogy a kínai és orosz lakosság szemében kimondhatatlanul ellenszenvesek a japánok, tulajdonképpen mégsem lehet panasz ellenük. Aki csendben van, azt nem bántják és nem erőszakoskodnak. Most tavasszal, hogy végre sikerült megkaparítaniok a transzszibériai vasutat, 30.000 orosz alkalmazottat bocsátottak el. De minket, magyarokat, különlegesen kedvező elbánásban részesítenek. A többi külföldivel ellentétben mi például vizum nélkül mehetünk Japánba.

— Mandsukuoiban a legrosszabb dolga Pu-ji császárnak van. Sinkingben levő pazar kínai palotájában úgy őrzik, mint a foglyot. Egy lépést sem tehet japán kontroll nélkül. Különben már ezerszer megszökött volna, de nem engedik. Oly szomorú arccal láttam a tavasszal sétálni . . .

— Huszonegy éve reszketek azért a pillanattért, amikor megláthatom Budapestet. Huszonegy év felgyült honvágyával ültem Charbinban vonatra — és most itt vagyok, Számok . . . Huszonegy év — tizenegy nap. Tizenegy nap alatt jöttünk Charbinból a transzszibériai vonaton Budapestre.

Ismét kinéz az ablakon, elmerül a képben, aztán élénken megszólal:

— Ma délután felviszem a kislányomat a Gelért-hegyre . . . Rendy, Lili.

Báró Neuman Alfrédné előadása a Kölcsey-Egyesületben

A Kölcsey-Egyesület nemrég megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy téli előadásainak sorozatát november 17-én kezdi meg a Kulturpalotában. Nagy vonzóerővel indítja meg a magyar műveltség munkájában érdemesen dolgozó egyesület idei előadásait. Báró Neuman Alfrédné, aki az utóbbi két évben a földgömböt körülutazta, sokoldalú tapasztalatainak legérdekesebb emlékeit fogja egy előadásba gyűjteni a Kölcsey-Egyesület tagjai számára. A kitűnő műveltségű urnő, éles asszonyi szemmel sok érdekes megfigyelést hozott magával naplójegyzeteiben, melyek anyagából fog közreadni. A november 17-iki megnyitó előadásnak még egy értékes asszonyi lélek lesz a vonzóereje: *Lászlóné Prohászka Elvira Kosztoványi* Dezső ez évben kiadott összes költeményeinek érzésvilágából fogja megalkotni a költő lírai egyéniségét. *Fischer Aladár* elnöki megnyitóján kívül kitűnően vonzó részlet lesznek még a vasárnap délutánnak a *Katholikus Dalárda* énekszámai és *Dohnányi Ernő* kvintette, melynek előadó tagjai az aradi zenevilág művészhatalmái: *Stern Rózsi*, *Zalai Sándor*, *Gárdos Oszkár dr.*, *Scherhag Ernő* és *Fischer Ernő*. A Kölcsey-Egyesület elnöksége a megnyitó előadásnak ezzel a tartalmas és érdekes műsorával jelenti, hogy maradandó értékű munkával fogja megszolgálni a *Parecz György dr.* alelnökkel taggyűjtésre vállalkozott mindkét nem-belifjuságnak a sikerrel biztató támogatást. Heti előadásait az Iparos Otthon Kulturház termében is novemberben kezdi a Kölcsey-Egyesület Életiskolája. Az első szerdán, november 20-án *Windholz Béla dr.* lesz az előadó, a második szerdán 27-én *Palágyi Jenő dr.* fog először a Kölcsey-Egyesület Életiskolája katedrájáról beszélni.

Minden szerdán, szombaton és vasárnap délután 5 órától

Táncos tea-est

a **Gambrinus** disztermében (Iparos Kulturház). 6017
Belépti díj nincs. :: Rendes árak.

Színház - Művészet

November 2-án, szombaton este Mosoly országa, Lehár diadalmas nagyoperettjével kezdődik az aradi sziniszazon

Az aradi színház ünnepi díszbe öltözött várja az idei szezonnyitót, amely november 2-án, szombaton este lesz és amely elé nagy érdeklődéssel tekint az igazgatóság és közönség egyaránt. A „Mosoly országa”, Lehár Ferenc világhírű nagyoperettjével nyílik az aradi magyar sziniszazon, november 2-án, szombaton este. A Mosoly országában mutatkozik be az aradi társulék értékes sztárja *Hinz Helly* énekesprimadonna és *Csermák Lajos* énekesbonvivánt. Ebben a ragyogó operettben láthatja viszont a közönség régi kedvencei közül *Dálnoky Dudust*, ifj. *Szendrey Mihályt*, *Kozma Hugót*, *Jávor Alfrédet*, *Kun Dezsőt*, *Halmágyi Harryt*, *Szabó Gyulát* és egy bájos asszonyt *V. Hegyi Lilit*. A „Mosoly országa”, méltóan az ünnepi kerethez, ragyogó kiállításban kerül a közönség elé. Új díszletek, ragyogó kosztümök, kibővített fővárosi zenekar *Schlezák Elemérrel* a dirigens székben és a nagyszámu statiszták. A színház elővételi pénztára csütörtökön d. e. 10 órakor nyílik meg.

Már a megjelenés napján délután minden újságarusnál kapható az

UJSÁG

budapesti napilap.

AZ UJSÁG VASÁRNAPI SZÁMA SZENZÁCIÓS!

Részletesen beszámol a világ minden eseményéről. — Ingyenes mélynyomású havi folyóirat melléklet:

KÉPES-UJSÁG

aktuális képekkel Abessziniáról, a Suez atorna képes történelmi ismertetése, novellák és egyéb olvasnivaló.

OLLO
FASO

Legfinomabb táblaolaj

6039

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kukorica meghozta a román-angol pénzügyi békét

Az angol képviselőházban megsürgették hátralékos fontsterling-adósságaink kifizetését — Kétszázötven millió lei értékű fontsterlinget egy összegben szeretne átutalni a Jegybank

Mint ismeretes, az angliai gyapotfeldolgozó vállalatok többszáz ezer fontsterling követelésének kifizetésére *Leon* kereskedelmi alminiszter Londonban ez év augusztus 30-án olyan egyezményt kötött, amely teljesen kielégítette az angliai hitelezőket, mert a hátralékos 250 millió leinek megfelelő 270.000 fontsterling tartozásuk kifizetésére ez év november 1-ig kötelezettséget vállalt a *Tatarescu*-kormány.

Mivel már csak egy hét választ el november 1-től, az angol hitelezők ismét nyugtalankodnak és ennek tegnap a londoni képviselőházban kifejezést is adott egy képviselő, aki interpellációt intézett *Runciman* kereskedelmi miniszterhez.

— Romániából még mindig nem transzferálták gyárosaink számára a 270.000 fontsterlinget. Intézkedik-e a kereskedelmi miniszter ur, hogy ezt az összeget végre megkapjuk romániai adósainktól? — kérdezte az interpelláló angol képviselő.

Runciman miniszter ezt válaszolta:

— Románia az utóbbi hónapokban nagyobb összeget utalt át, a hátralékos adósság kifizetésére pedig megindultak a tárgyalások. Igaz, hogy már sok fizetési határidőt engedélyeztünk, de most minden remény megvan arra, hogy a hátralékokat egy összegben megkapjuk.

A kereskedelmi miniszter választát a felszólaló képviselő tudomásul vette.

Egyébként a *bucuresti-i* minisztertanácson tegnap elhatározták, hogy az Angliának járó 270 ezer fontsterling régi tartozást november 1-ig okvetlenül kiegyenlítik, ahogy a *Leon* alminiszter által aláírt szerződés tartalmazza. A fizetési feltételek között az is szerepel, hogy kontingensen felül ötezer vagon huzát és három ezer vagon árpát exportálunk Angliába és ezzel egyenlítjük ki az adósság egy részét. Mostanig azért késett a szállítás, mert a hadgyakorlatok miatt átmenetileg vagonhiány volt, de most már gyors tempóban indul meg az export.

A minisztertanácson a földművelésügyi miniszter jelentette, hogy több külföldi állam nagy mennyiségben akar nálunk kukoricát vásárolni a legjobb devizákért és már meg is indultak a tárgyalások.

A kukorica árát legelső sorban az angliai 250 millió leies adósság sürgős kifizetésére fordítjuk. A kukoricakivitel fellendítése érdekében a *Banca Nationala* újabb százmillió lei előleget ad a szövetkezetek központjának, amely már ez előtt is nagy összegű előlegeket kapott a *Jegybanktól*.

Végül közöljük, hogy *Sassu* miniszter kijelentése szerint az őszi vetési munkálatok az egész országban megkezdődtek és semmi esetre

sem várják meg a nagy esőzéseket. A hosszú ideig tartott szárazság jó hatással volt a már betakarított kukoricára, amely annyira kiszáritotta a kukoricát, hogy két hónappal hamarabb lehet a külföldre szállítani, mint máskor. Az idei kukoricatermésből egyelőre 50.000 vagon kukorica exportálható, ami óriási összegnek felel meg. Az idei kukoricatermés tudvalevőleg 480.000 vagon, de még a múlt évről is számottevő kukoricakészletek vannak.

= RAZZIAKON ELLENŐRZIK A REPÜLŐBÉLYEG HASZNÁLATAT. *Bucurestiből* jelentik: A pénzügyminiszterium utasítása alapján ország-szerte megkezdődött a repülőbélyegek használatának ellenőrzése. Legutóbb két magasrangú katonatiszt végigjárta a galati-i üzleteket, gyárakat, sőt még a gabonapiacra is megjelentek, ahol az ügy-nökök megrendelő könyveit is átvizsgálták. Több ügynökkel szemben kihágási jegyzőkönyvet vettek fel, mert megrendelő-lapjaikról hiányoztak a repülőbélyegek.

Ha sokat tart egészségére kérjen határozottan csakis valódi „Primeros”-t, mert ez a legfinomabb, leghigiénikusabb és a legbiztosabb.

= Harmincmillió lei adósság miatt a Banca Nationala elárvereztet egy nagy kötszövőgyárat. *Iasi*-ből jelentik, hogy a Banca Nationala ottani fiókja október 28-án nyilvános árverésen eladja a „*Tesetura Iasi*” nevű nagy kötszövőgyár 62.950 darab, egyenkint 500 lei névértékű részvény-pakettjét. Ugyanis ez a gyár kölcsönt kapott a *Jegybanktól* és részvényeit elzálogosította. Mivel tartozását nem fizette ki, a Banca Nationala most már másodszor tűz ki árverést a nála levő részvényekre. Az első árverésen nem jelentkeztek vevők. Az e hó 28-án tartandó árverésre a kb. 31 millió lei értékű részvények 5 százalékát bánatpénzül kell letenni. A részvényeket külön-külön nem árverezik el, hanem csak egy pakettben.

= Csökken a márka árfolyama Bucurestiben. Mint a fővárosból jelentik, a német márka a *bucuresti-i* szabad forgalomban 47 leire csökkent, holott hosszabb ideig 48 leien állt.

= Birkákat és kosokat is exportálunk Franciaországba. *Bucurestiből* jelentik: *Garofid* volt miniszter, a gabonaexport szindikátus elnöke intervenált a kormánynál, hogy kontingensen felül fiatal hizott kosokat és birkákat exportálhassunk, mert jelentékeny árat lehet értük elérni.

Keresztülvihetetlenek

a gazdasági szankciók

Irta: PIERRE DOMINIQUE

A szankciók gépezetét elindították. Célja Olaszországot arra kényszeríteni, hogy abbahagyja a hadműveleteket. Ennek a mozgalmnak azonban csak akkor lehetne eredménye, ha a népszövetségen kívüli államok is csatlakoznának hozzá. A jelenlegi helyzetben azonban erre nem lehet számítani. Az Egyesült-Államok és Németország ugyanis nem csatlakoznak a szankciókat követő államok módszeréhez. Ötvenegy állam fogadta el a népszövetség közgyűlésén a szankciókat. Ez az ötvenegy állam minden bizonnyal eleget is tesz vállalt kötelezettségének. Azt azonban senki sem vitathatja, hogy Costa-Rica és Honduras hozzájárulása a szankciók politikájához, nem bir döntő jelentőséggel. Az Egyesült Államok, Brazília, Japán és Németország tudvalevőleg nem tartoznak a népszövetséghez. Ausztria, Magyarország és Albánia viszont Olaszországgal szembeni helyzetük miatt nem alkalmazzák a szankciókat. Svájc pedig felvetette a semlegesség kérdését. Abban a pillanatban pedig, amikor Ausztria, Magyarország és Svájc nem csatlakoznak a szankciókhoz, Olaszországba minden bevihető, amit ez a három állam leszállíthat.

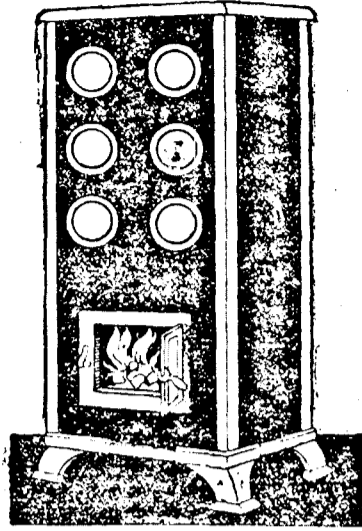
Németországnak különleges a helyzete. A német birodalomnak piacokra van szüksége. A szankciók pedig jelentős piacot nyitnak meg számára. Csak hónapok múlva lehet ezt majd pontosan, számszerűleg is megállapítani. Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy Anglia és Franciaország Olaszországban játszott gazdasági szerepüket Németországnak engedik át. Miért ne fogadná ezt el Németország, amikor mindent elkövet, hogy a munkanélküliséget csökkentse? Svájcon keresztül könnyen szállíthat árukat Olaszországba. De ha Svájc ezt nem engedné meg, akkor még mindig rendelkezésre áll erre a célra Ausztria. Valószínűnek látszik azonban, hogy a német-svájci tranzitforgalom rövidesen megduplázódik. Az Egyesült-Államok helyzete hasonló, azzal a különbséggel, hogy Roosevelt elnök fegyver és muníció kivételét megtiltotta. Olaszország azonban saját maga gyártja fegyvereit és, amire még szüksége lenne, azt Németországból beszerezheti.

Olaszországnak öt olyan cikket kell importálnia, amelyek nélkül léte el sem képzelhető: szénét, vasat, könnyű- és nehézlajot, illetve petroléumot és gyapotot. A fenti nyersanyagok nélkül háborút nem lehet viselni. Valószínű azonban, hogy Olaszország ezekből a nyersanyagokból nagy raktárral rendelkezik, amelyek hónapokig is eltarthatnak. Szénét Olaszországba a következők szállítanak: Németország (40%), Anglia (39%), Lengyelország (10%), más államok (11%). Németország és Lengyelország előreláthatólag megduplazzák szénkivitelüket. Lengyelország ugyanis Németországba szállít majd szénét, amelyet innen Olaszországba továbbítanak. Ércet Olaszország a következő helyekről szerez be: Algír (21%), Franciaország (17%), Oroszország (30%), Svédország és Csehszlovákia (32%). Olaszország a német közvetítő kereskedelem útján Svédországhoz fordul majd és onnan szerzi be szükségesleteit. Németország sokkal több vasat vásárol Franciaországban és Svédországban, mint Olaszország. Emeli tehát vásárlásait és a francia és svéd vas egy részét Svájcon át Olaszországba szállítja.

Gyapotot Olaszország az Egyesült-Államokból (61%), Indiából (16%), Egyiptomból és más államokból szerez be (23%). Az Egyesült-Államok szintén emelik kivitelüket és a gyapotot Németországon és Svájcon át juttatják el Olaszországba. Olaszország petroléumot Romániából (39%), Oroszországból (26%), az Egyesült-Államokból (15%) és Perziából (10%) vásárol. Olaszország a petroléumot illetőleg is számíthat Amerikára. Szinte lehetetlennek látszik tehát Olaszországot azoktól az anyagoktól megfosztani, amelyek bevitelére szorul. Legfeljebb megváltoztatják a bevitel módját. Eddig Olaszország bevitelének kétharmadát vízi úton át szerezte be. A jövőben tehát a drágább szárazföldi úthoz folyamodik.

Meg kell azonban vitatni a gazdasági szankciók kérdését pénzügyi szempontból is. Olaszország és Németország, valamint Olaszország és az Egyesült Államok között valószínűleg cserekereskedelem fejlődik ki, ami lényegesen megkönnyíti majd Olaszország helyzetét.

A szankcióban résztvevő államok természetesen sokat veszítenek. Anglia Olaszország szén-szükségletének 39 százalékát fedezi. Ez évente 4,8 millió tonna. Franciaország viszont Olaszország vas-szükségletének 38 százalékát fedezi. A szankciók következtében a lotharingiai és algier-i művek elvesztik egyik legfontosabb vevőjüket. Valószínű azonban, hogy még mielőtt erre sor kerül-

Sok Tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a

10 kgr. fával fűt egy normál szobát **24** órán át.

Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.
Képviselet: CSETEY és SEITZ vaskereskedés,
ARAD, Buvarodul Rege e Ferdinand No. 49.

„Románia nem állhat szemben Olaszországgal,“ — mondotta a Gyáriparosok Országos Szövetségének alelnöke

Tizenkét évvel ezelőtt Anglia is tiltakozott az ellen, hogy Abessziniát is felvegyék a Népszövetségbe — A negyvenkét millió lakosú Itália afrikai érdekeit figyelembe kell venni

Néhány nappal ezelőtt közöltük Busila Constantin mérnök, bucuresti-i egyetemi tanárnak, az Ugir volt elnökének nyilatkozatát, amelyben ama véleményének ad kifejezést, hogy az Olaszország ellen megszavazott szankciók Romániának és Jugoszláviának okozzák a legnagyobb kárt. Busila professor után most Penescu Kertsch, a Gyáriparosok Országos Szövetségének (Ugir) alelnöke mondta el egy fővárosi lapban nagy feltűnést keltő véleményét a szankciókkal szemben.

— Szerintem Románia nem állhat szembe Olaszországgal — mondta Penescu Kertsch — és ez nemcsak az én, de az egész nép véleménye, tehát a genfi események nekünk nem voltak kívánatosak.

Az alelnök ezután a nagy hatalmak állásfoglalásáról beszélt és felemlítette, hogy 1923-ban Anglia tiltakozott legerősebben az ellen, hogy Abessziniát felvegyék a Népszövetségbe, mert az angolok szerint a primitív abessziniai nép képviselői nem foglalhatnak helyet a civilizált országok között. Anglia el is megállapította, hogy a népek értéke között különbséget kell tenni. Tényleg nem szabad az afrikai kulturálatlan népeket a sokévszázados kulturájú népekkel egy színvonalra juttatni mindaddig, amíg azok is meg nem szereztek azt az általános műveltséget, amelynek a többi népek már évszázadokkal ezelőtt birtokába jutottak. Abessziniának a Népszövetségbe való felvétele az angolok szerint is nagy hiba volt és ennek súlyos következményeit most érzi a világ. Olaszország keletafrikai törekvései ellentétben állanak Anglia gyarmati érdekeivel. Már pedig az olaszok afrikai kívánságai jogosak, mert a 42 millió Itáliának szüksége van a terjeszkedésre. Olaszország 1866-ban vívta ki nemzeti függetlenségét, amikor Angliának és Franciaországnak már nagy gyarmatai voltak. Itália 1918-ban nem bírta elérni gyarmati igényeinek teljesülését és ezért akar most terjeszkedni. Emiatt szerződésességgel valódiak és azzal is, hogy cselekedetei ellenkeznek a humanizmussal. Hiszen gyarmatosítani mindig csak erőszakkal lehetett, de ez meghozta a jó gyümölcsöket. Franciaország 50 év alatt óriási áldozatokkal nagy kulturát teremtett Afrikában s ezt ténnyé Olaszország is, ha helyet kapna Abessziniában — fejezte be nyilatkozatát az Ugir alelnöke.

Végül rámutatott az alelnök arra, hogy nagy károk érnének bennünket, ha be kellene szüntetni Olaszországgal az exportot, mintahogy Genfben

tervezik, Itália igen sokkal tartozik nekünk, éppen úgy, mint Ausztriának és ha megszüntetjük vele a gazdasági érintkezést, akkor talán soha nem kapjuk meg ottani követelésünket, amelyet pedig legalább árukkal fizetne ki nekünk Olaszország, ha az osztrákokhoz hasonlóan mi se csatlakoztunk volna a gazdasági megtorláshoz — fejezte be nyilatkozatát Penescu Kertsch.

Saját érdekében

kérje mindig a cukrot, sőt és lisztet

50 kgr.-os papirzsák

csomagolásban, mert ezek a papirzsákok tartósak, olcsók és higiénikusak

= A kormány elősegíti a gyümölcs-exportot. A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a gyümölcskivitel emelése céljából tisztító és standardizáló központokat létesít, amelyek összegyűjtik a vidék használhatóbb gyümölcstermését és azt szakszerűen kezelik, tartósságát növelik. Egyes exporthajókón hűtőkészülékeket is berendeznek, hogy szállítás közben sértetlen maradjon a gyümölcs.

= Eladott aradi ingatlanok. Kondorossy Irma elajándékozta a Calea Aurel Vlaicu 109. számú ház fele jutalékát 30 ezer lei értékben Szilbereisz Józsefnek. — Glück Lajos eladta a Calea Saguna 150. száma házat 120 ezer leiért Zengraf Henriknének. — Szászik Jozefin eladta a Str. Dna B. lasa 152. számú házat 120 ezer leiért özv. Körösladányi Györgynének. — Mikolás Camilia eladta a Str. T. Ciontea 31. számú 167 □-öles telket 80 ezer leiért Maisner Annának. — Magurean Nicolae eladta a Str. Ioan Weitzer 3. számú ház fele jutalékát 150 ezer leiért Petrosan Nicolaenak. Crisan Gheorghe és Maria eladták a Str. Surorilor 41. számú házat 70 ezer leiért Páger Alexandru és társainak. — Lázár Béla eladta a Str. Alexandru 23. számú ház fele jutalékát 35 ezer leiért Safta Floreanak. — Kenderessy László eladta a Cetatea Veche 197 □-öles telkét 30 ezer leiért Drattler Hermannének. — Piláth Imre és neje eladták a Cetatea Veche 213 □-öles telket 40 ezer leiért Kalousek Józsefnének. — Mircea Antonini eladta a Cetatea Veche 232 □-öles telkét 75 ezer leiért Cséffei István és társának.

BUDAPESTRE

50%-os vasuti kedvezmény,
2.50 pengős utólagos vizum
október 15. és 31. között.

Igazolványok a

WAGONS-LITS // COOK Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

hetne, megtalálják a közvetítő megoldást.

A gazdasági szankciók tehát keresztülvihetetlenek. Nem maradna tehát más hátra, mint a katonai szankciók alkalmazása? Erre gondolnunk

sem szabad. A Genfben összegyűlt államfőnek az emberiséggel szembeni elsőrendű kötelességük, hogy a békét — ha kell kompromisszum árán is — de megőrizzék.

